

NYTT!

NYTT!

NYTT!

NATIONALS SENSATIONELLA

NC 190

Nyhet som kommer

Beställ nu för lev. snarast!

P. S. NC 190 och andra mottagare kan bli Er
även genom avbetalning

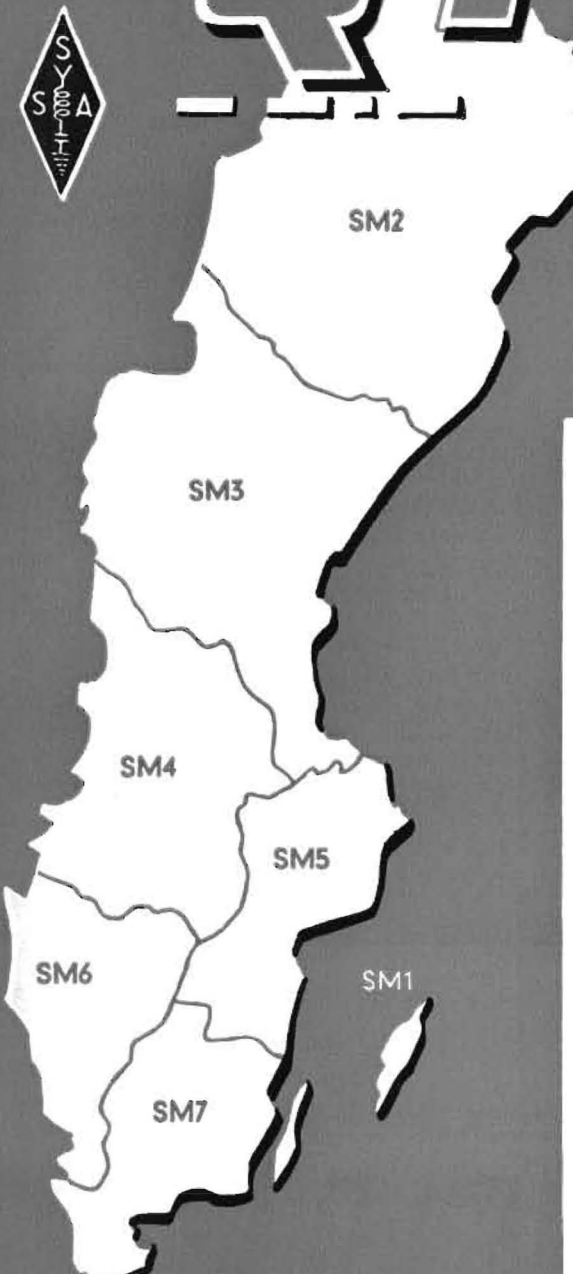
Firma Johan Lagercrantz

Värtavägen 57, Sthlm No. Tel. 63 07 90.

Bröderna Borgströms AB, Motala 1961

AZJ

QTC

ORGAN FÖR SSA
Sveriges Sändare Amatörer

UR INNEHÅLLET

EM i rävjakt	Sid.	92
SSA A-350	»	93
Gör reklam för amatörradion	»	94
UKV-aktivitetstesten 1960	»	97
ESB	»	98
TVI	»	101
DX	»	104
UKV	»	106
Att flytta kristaller	»	108
NRAU-testen 1961	»	113
Rysk cw-test	»	113
Rävjakt	»	114
SWL	»	115
Distriktsmöten och läger	»	116
Bokslut 1960	»	118
Nya böcker	»	119

NUMMER

ÅRGÅNG 33

4

APRIL 1961

GÖR REKLAM FÖR AMATÖRRADION

Av SM5IQ, Alf Lindgren, Skiftesvägen 102, Roslags Näsby

I förra numret behandlades sådana media som föredrag och utställningar. Den här gången ska vi ägna oss åt

PRESSEN

Andra och sista delen.

Vad ska man skriva om?

a) För det första ska man välja sitt ämne så att det intresserar de läsare man vill nå och så att redaktören vill ta in artikeln. Gäller det landsortstidningar tar han vanligen gärna emot regelbundna smånotiser om klubbmöten, styrelseval o. dyl., men de bör ibland spädas på med större saker i samband med tester, SSA:s årsmöte i stan, särskilt trevlig rävjakt (se även exempel i förra QTC-numret). Sådana större saker är f. ö. nästan det enda som kan tvinga sig till en plats i de s. k. rikstidningarna.

En bakväg in i små eller stora dagstidningar är via köks- och hemsidans redaktör. Presentera henne för en familj där föräldrarna är sändareamatörer och äldsta barnet just pluggar för licensen — detta är även lämpligt vecko-tidningsstoff.

Det finns otaliga liknande idéer, och det är knappast någon mening med att här ge ytterligare uppslag — bilden ger en viss föreställning om hur många möjligheterna är.

b) För det andra ska man, när ämnesvalet är klart, utforma artikeln så, att amatörradion drar nytta av publiciteten — det är ju det hela det här jobbet syftar till. Det bör alltså av texten framgå att radioamatörerna gärna samarbetar för att klara av TVI, att radioklubbens adress är så och så och att intresserade kan vända sig dit, att de som kommer till ett visst vägskaft på söndag morgon får delta i rävjaktsdemonstrationen, att en teknik- och telegrafikunnig kår av radioamatörer är värdefull för totalförsvaret...

Hur ska man skriva?

Populärt! Om radioamatörerna i stan tycker att det ser larvigt ut så låt dem tycka det. Dem kan du nå på banden och på meeting, men nu ska du uttrycka dig så att »mannen på gatan» kan läsa vad du skriver och finner nöje i att göra det — för annars låter han bli.

— Om du har gott om tid, låt artikeln ligga en vecka och sätt dig sedan ner och läs och ändra (det har jag inte hunnit med denna artikel, som synes).

Gör gärna ditt opus lättlästare genom att dela upp texten i lagom stora bitar med små rubriker över varje, precis som i den artikel du läser nu. Annars gör nog red, det, och då är det inte säkert att uppdelningen och rubrikerna poängterar det du anser vara väsentligt.

Gäller det ett större evenemang kan du inbjuda en reporter dit, så att du slipper skriva själv. Han vet nog i allmänhet hur folk vill ha stoffet serverat, men han bör tas om hand av en talför man, som genom att peka ut väsentligheterna och berätta alla därtill knutna roliga historier får tidningsmannen att mer eller mindre omedvetet gå på önskat spår.

Hur mycket får man ljuga?

Ganska litet. Ordspråket säger »litet ljuga pryder tal» (kurs. av mig), och endast om något blir *mycket* roligare om någon *oviktig* detalj ändras bör man tumma på sanningen.

Tidningarna har nämligen själva en viss förmåga att överdriva. Ur egen fatatur kan jag plocka fram många exempel. Så t. ex. kallades ett f. ö. rätt obetydligt men dock svenskt rekord på 420 MHz i slutet på 40-talet för världsrekord, trots att ingen av oss inblandade kunde lastas för det. Aftonbladet hade en söndag för snart tio år sedan, då svartsändaren »Black Peter» omhulldes av tidningarna, på två tredjedels förstasida en bild av stackars undertecknad, sittande med rävsax bredvid deras reportageflygplan under rubriken »Black Peter sänder från Kramfors», vilket jag aldrig påstått — inte hade jag uppnått mycket till resultat, men att han inte fanns i Kramfors, det visste jag i alla fall. Och det är inte bara hos oss sådant händer: när jag för tre år sedan kom till Jugoslavien för att delta i offici-

ciella rävjakts-EM möttes jag av en artikel i kommunistpartiets huvudorgan *Borba*, där jag påstods vara världsmästare i rävjakt...

En härmed sammanhängande fråga är vad man ska göra om man hittar obekanta ord lagda i ens mun när man förväntansfullt öppnar ögonen och tidningen dagen efter. Jag tycker man ska räkna till 20 och låta saken bero, om det inte gäller något av stor vikt för gemene man. Själv kallas jag i tre tidningar av två för SM5IQ, något som skulle komma mig att rotera i min grav om jag vore död, men vad betyder det, ifall jag genom artikeln får kontakt med den där scoutledaren som vill att jag ska prata rävjakt för hans grabbar?

I förebyggande syfte kan man be journalisten skicka över manuset för kontroll före tryckningen, om tiden räcker till. Vanligen glömmer han det dock. Vännen —WB, som inom parentes sagt är en av de mest press- och reklamsinnade SSA-medlemmarna, gnölade vilt efter en Expressartikel 1959, där jag påstods ha sagt att det inte fanns rävjägare norr om Gävle. Men artikeln var i övrigt lättläst och kul.

Dementier

Antag att en tidning innehåller en intervju med arga infödingar som råkat ut för TVI. Resultatet blir en synnerligen negativ propaganda för amatörradion. Vad göra?

Ja, så här ska det *inte* gå till: Du skriver ett brev till tidningen och meddelar att de har fel,

bifogar tekniska data och gnölar på okunniga TV-tittare. Så stoppar du brevet i fickan och postar det nästa dag. — Om tidningen tar in vad du skrivit, kommer det i varje fall inte in förrän tre dagar efter den första artikeln. Folk har börjat glömma affären men hakar nu ånyo upp sig på din insändare.

Nej, gör så här i stället: Ta fram din i förväg iordningställda artikel om en massa positiva och roliga och samhällsnyttiga sidor hos vår hobby — med bilder — komplettera med några ord om att det här missförståndet med störningarna ska utredas och avhjälpas samt åk eller spring till redaktionen och se till att artikeln kommer in redan nästa dag.

Alltså: negativ kritik ska bemötas omgående och huvudsakligen genom att positiva sidor dras fram, inte genom att de klagandes kompetens ifrågasätts. Ingen magsyra utan gott humör även om man fått ta emot några slag under bältet. Och det är *bråttom*!

Bråttom, ja!

Om något du vill se i tryck innehåller nyheter, t. ex. tävlingsresultat, så har du minst tio gånger större chans att få in det om tidningen får materialet samma kväll.

Bilder

förhöjer verkan hos en artikel betydligt. Folk är bortskämda med att läsa serier, så en lång rad ord utan bilder verkar avskräckande. — Red. K. A. Larsson i ST yttrade en gång att

Fortsättning på nästa sida.

Vi är många om banden

Amatörradiohobbyn omfattas i dag av minst 300.000 personer spridda över hela världen. Största amatörtätheten har som bekant USA med 201.002 utövare. Därefter följer 11 länder med mer än 2.000 amatörer, nämligen:

Storbritannien	9.400
Canada	7.900
Brasilien	7.200
Argentina	7.199
Tyskland	6.900
Japan	6.400
Australien	4.000
New Zealand	2.900
Sydafrika (ZS)	2.899
Sverige	2.200
Frankrike	2.100

Ytterligare 5 andra länder har över 1.000 och 119 länder har mindre än 100 amatörer.

/LN

Gör reklam...

villkoret för att en artikel i hans tidning skulle få börja på första sidan var att den pryddes av en bild med en vacker flicka på. Ett resultat av våra gemensamma ansträngningar framgår av klippet längst upp f.v. på den bild som utsetts att förhöja verkan av denna artikel.

Några småsaker till

a) En av ARRL:s PR-män visade mig förra året ett brevpapper med huvudet »Amateur Radio News» att användas av lokalklubbarna vid korrespondens med tidningarna. Något att ta efter?

b) Bli inte ledsen om dina första nio smånotiser från klubbverksamheten refuseras. Den tionde kanske kommer in!

c) Bearbeta gärna personligen en medarbetare i tidningen och hänvisa till honom när du sänder in material.

d) Skriv med stort radavstånd och bara på papperets ena sida.

e) Skriv inget elakt om det s.k. lurverket. Gör inga uttalanden på SSA:s vägnar om du inte har befogenhet till det.

En ursäkt på sista tampen

är på sin plats. Saken är den att högsta SSA har puffat på —CRD och —CRD på mig att något i ovanstående stil borde skrivas. Efter två års motspänstighet har jag givit med mig. Tyvärr är jag mera amatör på detta område än på amatörradios — en tidnings- eller reklamman borde ha gjort jobbet i stället för mig, som bara är självlärd och har byggt på egna erfarenheter och misstag. Slut på ursäkten och artikeln.

Har du hittat något av värde häröver, gör då något! Skicka oss gärna ett urklipp av resultatet.

Lycka till!

Flera distriktsrapporter

SM 4

Två stora tilldragelser har vi haft inom vårt distrikt under året 1960. I mars månad gick SSA årsmötet av stapeln i Falun. I juli månad kom så sommarlägret i Dalarna, det läger som SM3WB tog initiativet till och även tillsammans med Falu-gänget lade ned ett stort arbete på att genomföra. Trots dåligt väder var tillslutningen mycket god och arrangemangen lyckade. Vi hoppas att samma arrangörer har ork att göra lägret till en framtida tradition.

Distriktsmöten hölls ett i Kristinehamn under våren och ett i Arvika under hösten. Klubbverksamheten har tyvärr gått ned i Arvika. I Karlstad var verksamheten däremot uppåt med bl. a. en cw-kurs under ledning av SM4AAR vid I 2, Karlstad. Klubbverksamheten i Örebro, Ludvika och Falun har varit livlig och föredömlig.

Här i Vålberg startades i höstas i TBV:s regi (första gången i Värmland) en nybörjarkurs i telegrafi om 20 tim. Intresset har ökat under kurstiden, och vi går nu in för 40 tim., vilket kommer att uppnås under våren 1961. Till hösten planerar vi en fortsättningskurs. TBV-distriktet anser att exemplet bör efterföljas i andra landskap. Som undervisningsmetod använder vi arméns system och två bandspelare, detta nämner jag för att visa, att det går utan en telegraferingsanläggning, om platsen är liten och resurserna begränsade.

Antalet C-certifikat och intresset bland ungdomen har ökat på ett glädjande sätt inom hela distriktet.

Förberedelsearbetet med fyrsändaren har pågått hela året. Fyrens call blir SM4UKV och frekvensen 145.000 samt (432.00 Mc). Platsen för den automatiska sändaren blir i Grängesberg under övervakning av SM4NK, och jag hoppas att sändaren skall kunna tas i bruk under våren 1961. Vilka som hjälpt till med planering och finansiering av sändaren får vi säkert tillfälle att läsa i en längre artikel i QTC när allt är klart. Frekvensen 145.000 är fastställd genom ett stort röstdeltagande inom egna distriktet.

Aktiviteten på 80 m har tråkigt nog gått ned under året. Tendensen är väl lika inom andra distrikt. Anledningen är kanske den snabba utvecklingen av TV inom landet. Några nya stationer har dykt upp på 2 m så här har intresset tydligt ökat. På långvågsbanden märkes att de fabriksbyggda sändarnas andel ökar (är orsaken TVI eller tidsnöd?) och allt flera planerar nu att börja med SSB. I det sista området behövs flera artiklar och beskrivningar i QTC. QSL-tjänsten har skötts av SM4AG i Örebro.

SM4KL, DL4

SM 5-S

SRJ

har som vanligt varit i livlig verksamhet under året. Antalet jakter, 17 st., är visserligen inte den högsta siffra som förekommit, men deltagarantalet har varit stort. Dessutom har SRJ i samarbete med Teknis Radioklubb ordnat SM i rävjakt, vilket innebar mycket arbete och en förlust på 150 kronor.

KM med en natt- och dagjakt gick i snöslask i november.

En välbesökt Field-day avhölls i juni i Rånässtugan norr om Rimbo. Rävjakter, skämttävlingar, varm korv, ett nyktert leverne och nästan total avsaknad av radiosnack gjorde tillställningen mycket trevlig även för de många familjer som deltog.

Rävjaktstaktikboken har under året färdigställts och väntar nu bara på sitt omslag.

Årsmötet i november beslöt bl. a. att SRJ i samarbete med SSA skall arrangera 1961 års Europamästerskap i rävjakt.

Från SRA

meddelas att den egna stationen just blivit klar i och med inköpet av en HQ-110. Klubbstationen hörs med glada signaler på 40-metersbandet på onsdagskvällarna. Här ges ett gott tillfälle för medlemmar utan egna stationer att komplettera loggen före tillståndsförnyelsen.

Föreningen har för övrigt fungerat i ordinarie ordning. Två auktioner med en mycket god omsättning, både kvantitativt och kvalitativt, gick av stapeln. Åtskilliga junk-boxar tömdes på sitt innehåll och nyttiga komponenter bytte ägare. Det har gått upp för stockholmarna att det är på SRA's auktioner man kompletterar riggen till ett lågt pris.

Field-day hölls även 1960 ute på Lida fri-luftsgård söder om stan. Åtskilliga hams hade mött upp för att köra radio på alla band, våra vanligaste radiohandlare lånade ut 1:ma mottagare och med klubbens egen G4ZU loggades världens alla hörn. UK-gänget presenterade i år en station som var mer fantastisk än någonsin, bl. a. en antenn modell järnsång för 14 personer. Helgens upplevelse var utan tvekan monteringen och nedtagningen av ovan nämnda vehicle.

Med all anledning har SRA utannonserat WSRA (Worked all SRA). Stockholmarna är alltför vanliga på banden numera — trots att vi klagar på aktiviteten på banden från distriktet — och var annan SM5 uppger QTH Stthm. DX-gubbarna klagar och tappar intresset att svara på anrop. Detta är medicinen att kureras den sjukan med. SM-stationer ska köra minst 50 medlemmar av SRA, varje QSO ger 1 point. QSO med field-daystationen SM5XA räknas för 5 points. Närmare infos från SM5MC.

SM5BGM, DL5-S

AKTIVITETSTESTEN

1960

U
K
V

Resultat:

1. SM7ZN, Värnamo	1074 poäng
2. SM5BIU, Arboga	769 »
3. SM6PF, Falköping	764 »
4. SM6CJI, Skultorp	733 »
5. SM5FJ, Norrköping	694 »
6. SM6PU, Mälsryd	652 »
7. SM5AAS, Stöcksund	649 »
8. SM5TC, Stockholm	602 »
9. SM5LZ, Älvsjö	583 »
10. SM7YO, Kalmar	453 »
11. SM5UU, Rönninge	373 »
12. SM5AW, Nynäshamn	355 »
13. SM5AKP, Hägersten	343 »
14. SM6YH, Falköping	340 »
15. SM5CHH, Hägersten	303 »
16. SM5AEZ, Örby	295 »
17. SM4KL, Vålberg	281 »
18. SM4PG, Kristinehamn	257 »
19. SM1CNM, Visby	202 »
8 tester	
20. SM5BQZ	335 p
32. SM1BSA	154 »
33. SM5CJF	113 »
7 tester	
21. SM5AHN	500 p
22. SM5ARU	264 »
23. SM3AST	45 »
4 tester	
24. SM5COK	243 p
25. SM4AMM	157 »
26. SM6CNP	155 »
27. SM5CGL	123 »
34. SM1BT	200 p
35. SM4BOI	186 »
36. SM7BAE	149 »
37. SM5ZY	134 »
38. SM4KM	128 »
39. SM1BJY	116 »
40. SM5CZK	43 »
3 tester	
28. SM5BDQ	657 p
29. SM3AKW	324 »
30. SM5BWC	217 »
31. SM5CVJ	206 »
41. SM6BTT	190 p
42. SM5OT	85 »
43. SM5ADZ	73 »
44. SM7BBN	61 »
45. SM5BRD	34 »

Dessutom har ytterligare 34 stns sänt inlogg en eller två gånger.

Som vanligt, höll jag på att skriva, får vi buga oss för Ingvar SM7ZN och beundra hans poängsumma för 1960. Segern är i år ovanligt överlägsen och det vill till lite extra skärpning om det skall bli några andra namn på SM5UU:s vandringspris än hr Pettersson. Ingvars 1074 poäng är nytt rekord för tävlingen och betyder i genomsnitt per test 119 p.

I jämförelse med år 1959 är en viss ökning i aktiviteten noterad. I år är antalet loggar per månad 33 stycken mot endast 28 år 1959. Antalet stns som varit med minst 9 månader har dock endast ökat från 18 till 19. Totala antalet stationer som sänt in loggar är i år 79 mot 70 förra året. 432 MHz-bandet användes fortfarande sparsamt så något genombrott för inlandsstrafiken på det bandet kan vi ännu inte notera, men jag har en viss känsla av att 1961 medför ändring på den punkten.

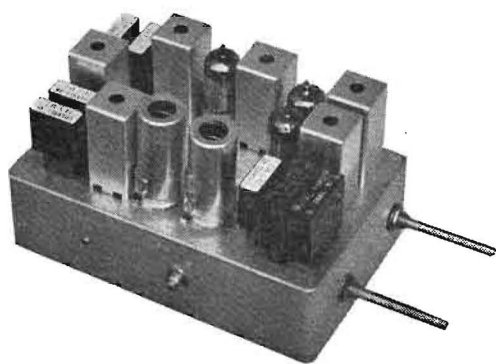
Striden om andra platsen blev i år ytterst hård. Efter den första sammanräkningen hade 5BIU och 6PF samma poäng, och jag kontrollerade därför alla deras kontakter i testen under året. Jag fann därvid att 5BIU fått 4 poäng för QSO med 6CJI och 6 poäng för QSO med 1BT, 1CNM. Avståndet justerades efter kontrollmätning så att det blev 5 poäng för båda riktningarna, och därmed fick Basse 5 poäng till. Jag vill dock ej ta på mitt samvete att millimeterrättvisa skipats men det förringar ju inte värdet av de bådas aktivitet under året.

Jag vill i detta sammanhang tacka de utländska amatörer som bidragit till poängerna under året. Det är främst OZ7BR och OH1NL som syns i loggarna, så gott som varje månad.

Slutligen vill jag tacka för alla de trevliga brev som åtföljt loggarna och önska er lycka till i framtiden på 144 och högre frekvenser.

Därmed sättes punkt (bara tills vidare, hoppas vi. —CRD:s anm.) för SM6BTT:s medverkan i QTC.

ESB

Av SM5CDJ, K. Söderman, Ängsvaktaregatan
19/2, Norrköping.

Del 1. ESB-GENERATORN

Denna ESB generator och exiter borde vid detta laget vara välkänd för alla som umgåtts med planer på att bygga en ESB-sändare. Av rapporter på bandet att döma finns denna redan i ett stort antal exemplar, alla mer eller mindre modifierade.

Denna beskrivning bygger på de erfarenheter som framkommit efter över ett års intensivt experimentarbete. Resultatet är nu så pass gott att jag tagit risken att delge mina resultat för andra hams som eventuellt tänkt sig att bygga något liknande.

Artikeln måste på grund av dess omfattning uppdelas i tre artiklar.

1. *ESB-generator.* Separat enhet omfattande allt för att åstadkomma enkelt sidband. Övre och undre sidband. Bärvägsinsättning för CW och AM.
2. *Exiterdelen.* Omfattande förstärkare, blandare, vfo, kristalloscillator, drivsteg. Alla band.
3. *Pa-steget,* LF-delen med vox och antitripp, nätaggagaten.

Till varje artikel beskrivning på lämpligt byggförfarande samt trimningsförfarande.

Lämpliga instrument: Signalgenerator,
Rörvoltmeter,
Griddipmeter.

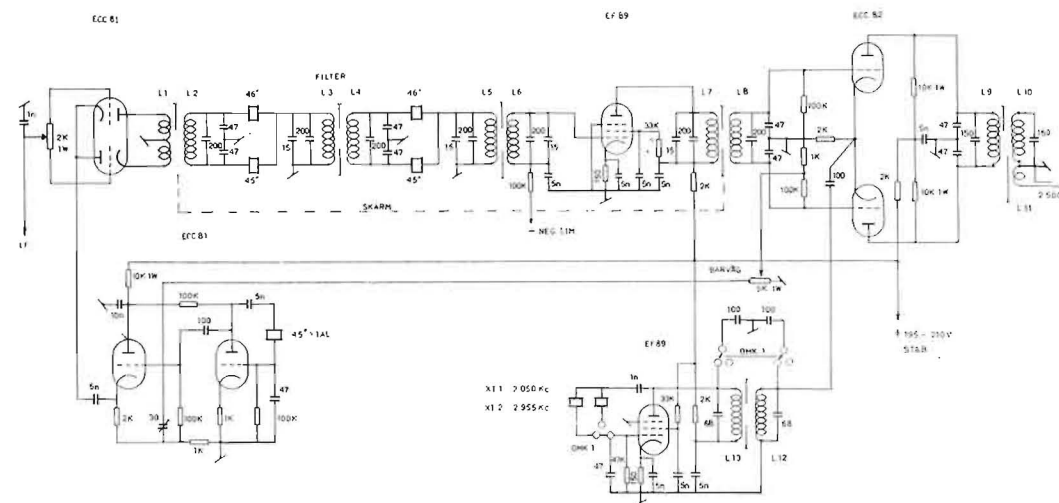
kristallerna på generatorns översida. Nu kunde trimming av filtret ske utan signal bakvägen.

Kunde nu i drömmen se talet 50 db för bärvägsundertryckning resp. sidbandsundertryckning. Men, men ännu var ej allt som det skulle, svettpärlor bröt fram och geniknölarna gjorde ännu en sista insats. Det i originalet angivna systemet för skift av sidband var ju i och för

Skall ej här gå in på detaljer rörande originalutförandet utan endast ange ändringar, vilka utförts på detta exemplar av generatoren.

Som första åtgärd byttes germaniumdioderna i den balanserade modulern till rördioden EAA91, då det visade sig vara omöjligt få dioderna att hålla samma värde på backresistansen vid temperaturhöjning i exiteren. Dock återstod ännu för stor rest av bärväg över spolen L1, troligen beroende på kapacitiv övergång i röret. Efter många timmars prov med olika typer av balanserade modulatorer kom tanken att använda en dubbeltriad i diodkoppling, och att då använda gallret i röret för att hindra kapacitiv övergång av bärväg till spolen L1. Resultatet blev över förväntan och balansering av bärvägen har blivit en lätt match. Balanseringen sker i denna balanserade modulator med en 2 kohm pot, där armen är ansluten till LF-transformatorn vars ena sida är jordad. Denna modulator är synnerligen stabil och sedan balanseringen utförts behöver denna ej vidare röras.

Skärmningen av kristallfiltret med förstärkaren EF89 var nästa stötesten. Sedan en skärm inlagts i generatoren, se fotot, så förhindrades hf från bärvägsoscillatorn att nå filtret samt förstärkarens ingångskretsar. Såväl bärvägsoscillatorröret ECC81 som balanserade modulern ECC81 måste vara försedd med rörskärm, så att ej hf från dessa kan nå

sig genialiskt men där lurade en fälla! I detta system användes bärvägsosc. 4:de respektive 6:e överton att blandas med signalen från filtret 453 kc/s, utfrekvensen blev alltså lika med 5:e övertonen av bärvägsoscillatorn vilken utan svårighet vandrade raka vägen ut över utgångskretsen på balanserade blandaren ECC82. Konstateras lämpligen genom att ta ur alla rör utom oscillatorröret. Full bärväg uppstod i exiteren.

Återstod att sätta in en xtal oscillator för att få lämplig utgångsfrekvens som ej sammanföll med någon multipel av bärvägsoscillatorn. Valde då utfrekvensen 2,500 kc/s ca vilken ligger nästan mitt emellan 5:e och 6:e övertonen av bärvägsosc. I beskrivningen finns två kristaller för övre respektive undre sidband men kan kristallen för övre sidband utslutas för den som ej är intresserad av att kunna byta sidband. Rätt sidband erhålles med den ena kristallen (2.050 kc/s) automatiskt enligt efterföljande blandningsförfarande. Var nu helt nöjd med resultatet och har åtskilliga stationer kontaktats med goda rapporter.

För den som väljer möjligheten att välja sidband återstår att fintrimma kristallen för övre sidband så att denna sammanfaller med den andra kristallens utfrekvens.

Så över till byggandet. Följ noggrant den uppställning av generatoren som angivits i borrhplanen. Obs! det långa avståndet mellan filtret och kristalloscillatorn. Detta utförandet är det tredje, bland annat beroende på allt för små avstånd mellan just dessa delar i det tidigare utförandet.

Förbörja med klenare borrh så får du detaljerna att sitta där du vill ha dem. För MF-burkarna göres en borrhjugg. Limma fast spolformarna O 285 på bottenplattan O 341. Kapa

ESB-generatorns kopplingsschema.

L1. 2x50 varv, 0,25 EE. Bifilärlindad. Tag bort nedre spolen på M211.

L2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 (M211 Elfa)

L9-10. 45 varv, 0,25 EE. 11 varv per sekt. En sekt. fri mellan lindningarna.

L11. 10 varv, 0,25 EE. Lindas på L10.

L12-13. 80 varv, 0,25 EE. 20 varv per sekt. En sekt. fri mellan lindningarna.

L9-13. Exempelvis spolform O285. (Elfa). Kristaller.

Filtret. 3 st. kanal 45' därav den ena ca 300 p/s lägre. Bärvägsxtal. 2 st. kanal 46!

1 st. 2.050 kc/s. Undre sidband. Original.

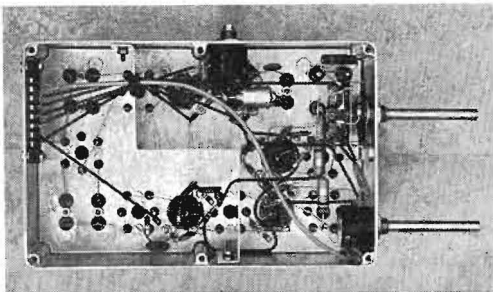
1 st. 2.960 kc/s. Övre sidband. Sänkes till ca 2.954 kc/s.

Alla motstånd 1/2 W där ej annat anges.

Kristallhållare ELFA — T90. För FT-241-A.

Kristallhållare Elfa J1087. För DC34/35.

trimkärnorna till halva längden, skruva i dem. Linda spolarna enligt uppgift. Kolla resonansfrekvensen med burken på. Detta göres lämpligen med signalgeneratoren och rörvoltmetern parallellt över kretsen. När signalgeneratorns frekvens överensstämmer med kretsen uppstår en peakspänning över rörvoltmetern. Den felprocent som uppstår med denna metod saknar betydelse då trimkärnorna medger tillräcklig efterjustering. Öppna därefter samtliga MF-burkar M211. Löd in angivna kapacitanser enligt schemat. Kolla resonansfrekvensen 455 kc/s. Ändra MF-trafon med spolen L1, enligt beskrivning. Tillslut burkarna, märk dem! Montera. Rörhållarna monteras därefter så att närmaste anslutning kan ske till galler respektive anodstift. Inlödning av komponenter kan nu ske.

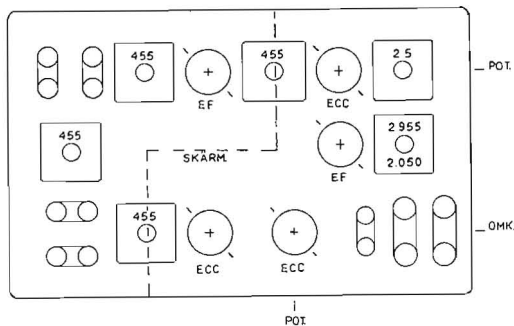
ESB-generatorn sedd underifrån. Lägg märke till skärmplåten!

Sätt fast skärmplåten samt jacket J814 eller liknande. Omkopplaren samt potentiometern för bärvågsinsättning sist.

Kolla alla lödningar. Mät med spänning på de olika punkterna, allt OK. Sätt i rören. Återstår trimningen, då allt kan hända!

Trimming

Isätt bärvägs-kristallen kanal 45, samt oscilatorröret och mät att oscilatorn svänger. Gör samma procedur med oscilatorn för kristallfrekvensen 2.050 kc/s—2.954 kc/s. Trimma först in kretsen för den högre xtallen och därefter den lägre. Om oscilatorn slutar att svänga vid det lägre läget så pröva med andra värden på 100 pF-kondensatorn. Mät sedan över L12 att lika spänning fås över kretsen vid den lägre respektive högre kristallfrekvensen, fintrimmas med kärnan.

Borrplan för ESB-generatorn. Lådans yttermått är 117×186 mm. Gjuten aluminiumlåda från Eddystone.

Dra därefter på bärvåg med 5 kohm pot. Trimma kretsarna L8-L9-L10 till max signal. Frekvensen ca 2.500 kc/s. Mätes över L11. Har du en rx för denna frekvens så kan du nu avlyssna signalen i denna. Dra ned bärvå-

gen och ingen signal kan höras, möjligen ett svagt brus. Isätt nu filterkristallerna kanal 45—46. Dra ned bärvågen. Ställ potentiometern för balanserade modulatoren på en sida — bärvåg genom filtret, trimma kretsarna L2—L3—L4—L5—L6—L7 till maxsignal. Jorda tillfälligt 2 kohm pot. i armen. Balansera där- efter bort bärvågen med potentiometern. Mar- kera punkt, ej alltid i centrum av pot. I mitt fall rätt långt på den ena sidan. Prova gärna olika exemplar av rör. Skulle någon rest av bärvåg kvarstå så fintrimma detta med kär- norna i L2—L4 till min signal. Detta är nu endast en första trimning av filtret. Sluttrim- ning kan göras först sedan LF-steget är klart, och trimningen utföres då lämpligen med nå- gon form av tongenerator. I mitt fall med långt utdragna aah, aah, aah. Alla sätt är bra. Så återstår att önska alla intresserade lycka till med bygget. Väl mött på 80 meter med ESB. ■

Följ bestämmelserna

Kör inte med för hög effekt eller på otill-
låtna band.

Var trafiksam — även på banden

SILENT KEY

Den 18 december 1960 avled i San Juan (Puerto Rico) i en ålder av 60 år vår gamle vän Everett »Ev« Mayer, KP4KD, till följd av hjärtslag.

Ev som var en CW-man av den gamla skolan började sin amatörbana redan 1912. De äldre av oss kanske minns honom från tiden före kriget som K4KD men mest känd har han väl blivit under efterkrigsanropet KP4KD som sällan saknades i en contest. Hans specialitet var 5-bands QSO och DX-jakt. Men han föraktade inte heller »ragchews» när tillfälle gavs.

Min bekantskap med Ev går tillbaka till 1947 då han under vårt QSO berättade att han just blivit QSL-manager för KP4 vilken post han innehade till sin bortgång. Men fastän vännen Ev gått ur tiden kommer ändå, genom tillmötesgående av hans efterlevande maka, postbox 1061, San Juan, att förbli KP4-QSL-byrå. Ansvaret för QSL-korten har emellertid övertagits av hans vänner med KP4YT i spetsen

Ev's idealitet och vänliga väsen skaffade honom många etervänner och vi kommer att sakna honom.

SM5LN

T V

Av SM5BNJ, Hans Karlsson, Framnäsbacken 18, Solna.

I de två första artiklarna i denna serie behandlades metoder med vilka sändarna blir s.a.s. »tåta». Dessutom behandlades i slutet på andra artikeln, något styvmoderligt kanske, högpasfilter och hur sådana fungerar.

I denna artikel kommer vi att gå närmare in på ämnet »åtgärder vid TV-mottagaren». Men innan vi kommer dit måste en sak hållas i minnet, nämligen att de på den svenska TV-marknaden befintliga mottagarna äro S-märkta och måste så förlbli oberoende av vilka ingrepp som göres i dem. Detta gör att endast kvalificerade TV-servicemän får göra dessa ingrepp, eftersom sådana har den utbildning som kräves. SSA kansli lämnar uppgift på lämpliga servicemän med vilka avtal träffats om att hjälpa till med dessa frågor. (Gäller än så länge endast Stockholm). Dessutom kan man inte nog trycka på det oefftergivliga kravet på att den amatör som stör pågående svensk rundradioutsändning, dit ju också televisionssändning räknas, måste uppträda mycket lugnt och sansat och med all den respekt som fodras gentemot den utsatta TV-tittaren. Ett burdost och nonchalant uppträdande förbättrar ju inte situationen.

Nu skall i snittens namn sägas att de störningar som uppträda i TV-mottagarna ej alltid är sändarnas fel. I många fall är felet att söka i mottagaren eller dess antennsystem. En antenn, i vilken god balans råder, dämpar till viss del signaler med annan frekvens än antennens resonansfrekvens. Därför kan ett avbrott i antennsystemet göra att störningar plötsligt uppkommer. Dessutom kan mottagarnas selektivitet vara så dålig, att de släpper in andra signaler än de, som normalt skall in i mottagaren. Då frågar man sig varför det tillverkas mottagare med sådan selektivitet och kan det inte redan vid tillverkningen monteras in filter för att hindra störningar.

Svaret är helt enkelt det, att det enda som gör en TV-mottagare attraktiv i kundernas ögon är — priset. Detta faktum känner alla tilverkare och strävar därför efter att hålla

priset nere. Kan man, utan att apparatens prestanda påverkas ogynnsamt, undvika en detalj, så gör man det. Och dit hör definitivt högpasfilter. Selektivitetskravet kan man släppa på endast till en viss del, apparaten måste ha så god selektivitet att icke intilliggande kanaler stör. Just beträffande högpasfilter kan följande exempel visas. En tillverkare hade på tal att inkludera ett sådant filter i sina mottagare. Det skulle i massproduktion kosta 1 krona 94 öre och var avsett att dämpa allt under c:a 40 mc/s.

Apparaterna skulle tillverkas i tjugotusen exemplar. En snabb multiplikation visar att genom att undvika detta filter kunde 38.800 kronor sparas. Det är alltså stora pengar det rör sig om. Detta resonemang gäller givetvis alla detaljer på en mottagare, lådans utförande m.m. Nu är ju ett högpassinfilter ej allena det saliggörande i anti-TVI-väg.

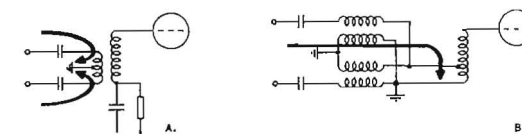

Fig. 1 a. Lågra frekvenser jordas i mittuttaget på linken.

Fig. 1 b. Låga frekvenser jordas genom spolens nedre ända.

Mottagarens ingångsbalans, ingångsselektivitet, mellanfrekvensdämpning m.m. avgör hur »lättstörd» den är. Moderna mottagare har 240—300 ohms ingång, balanserad till jord. Detta ornas antingen med linkingång eller också med en transformator vars »primär» är balanserad och »sekundären» är obalanserad i förhållandet 1:4. I fig. 1 a är spolen i linken jordad. Signaler vars frekvens är mycket låg jordas alltså genom spolens mittuttag.

I fig. 1 b kan störningarna i princip passera genom transformatorn men därefter jordas de

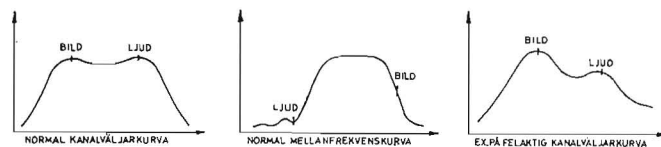

Fig. 2. Från vänster till höger: Normal kanalväljarkurva, normal mellanfrekvenskurva samt exempel på felaktig kanalväljarkurva.

genom gallerpolens nedre ände vars impedans på t. ex. 40 meter (7 mc/s) är 0,5–1 ohm. En ganska bra jordning således.

Andra ingångar är mer eller mindre känsliga för störningar.

Beträffande mottagarnas selektivitet är den specificerad i standardnormer och i praktiken får amplitudkurvan utseende enligt fig. 2.

Kanalväljaren är att betrakta som ett fint instrument och därför kan felaktigheter i den förorsaka att den blir känslig för främmande signaler. Fel i frekvensbestämmande komponenter kan göra att passbandskurvan får felaktig form vilket tillsammans med lågt Q-värde eller felaktigt L-C-förhållande i kretsarna utgör goda grogrunder för störningar.

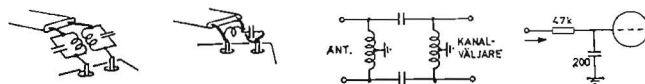
Signaler vars frekvens är lika med mellanfrekvensen kan, om icke speciella åtgärder vidtagits, passera kanalväljaren och komma in i mellanfrekvensförstärkaren. Dessa åtgärder består i att skärma noggrant, jorda noggrant

Kombinationerna äro nära nog oändliga och till yttermera visso så behövs icke alltid denna andra bärvåg.

Det räcker med att en skruv i en TV-antenn är dåligt åtdragen med oxidering som följd, för att likriktning skall uppstå och störningar blir genast följden.

Med ovanstående vill jag visa att mottagarna kan vara medskyldiga till att det uppstår störningar. Många åtgärder vidtages redan vid konstruktionen av dem för att eliminera störningar, men det finns tyvärr mottagare som äro mindre väl tillgodosedda i det avseendet. Om en amatör nu förorsakar störningar så finnes det två alternativ: Antingen arbeta för att få bort störningen eller också sluta sända under rundradiotid.

Om vi nu förutsätter att den signal som lämnar sändaren är fri från övertoner, men det, detta till trots, uppstår störningar på en grannes TV-ruta då det i samma ögonblick ej

Från vänster till höger: Parallellfällor i serie med signalen, seriefälla parallellt med signalen, högpasfilter samt hf-filter vid ljudslutrets galler.

samt dra ledningar just med tanke på koppling mellan ingång och utgång inuti väljaren. Mellanfrekvensdämpning är alltså en viktig detalj som kort sagt, går ut på att hindra obehöriga signaler att nå MF-förstärkaren.

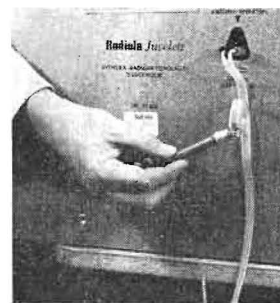
Superheterodyn-mottagaren kan, tack vare blandningsförbandet, utsättas för störningar från en mängd signaler. En TV-mottagare är icke något undantag från detta. Frånsett signaler vars frekvens ligger inom den aktuella kanalen eller mellanfrekvensen kan också, bl.a. följande frekvenskombinationer störa:

Lokaloscillatorfrekvens plus mellanfrekvens. Dubbla oscillatorfrekvensen plus eller minus mellanfrekvens.

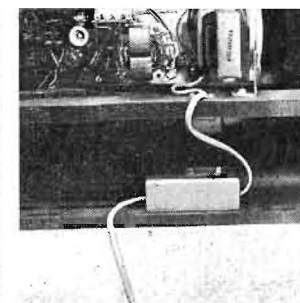
Någon av dessa plus eller minus någon yttre signal, t. ex. en sändare.

Lokaloscillatorn i någon intillvarande FM-mottagare plus eller minus en amatörsändares bärvågsfrekvens.

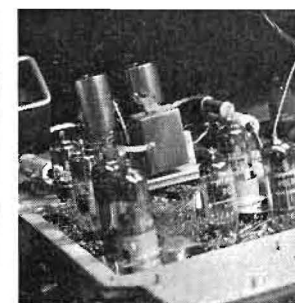
finnes störningar på den egna eller andra grannars TV-apparater, ja, då kan man på goda grunder misstänka att det ej står rätt till med den TV-mottagaren. Man går då till väga på följande sätt: Tag reda på vilken frekvens som stör. Eliminera den och saken är ur världen. Det var ju enkelt, men svårigheten är bara att få reda på vilken frekvens det egentligen är som stör. Med en UKV-mottagare som täcker området 30–200 mc/s går det ju lätt, men en sådan har man inte alltid till hands. Man får då gå en omväg. Gör en bandkabelfälla av det utseendet som visas i fig. 5, QTC nr 1/61. men anslut en kondensator med värdet 10–100 pF istället för den Philipstrimmer som figuren visar. Fäst fällan på nedledningen och vrid på kondensatorn. Om störningen minskar eller kanske försvinner i något läge tar man försiktigt bort fällan och mäter dess frekvens med en griddip-oscillator. Den frekvens GDO:n

Intrimning av bandkabelfälla.

Nätfilter installerat i TV-apparaten.

Högpasfilter monterat vid kanalväljaren.

visar är den aktuella störningsfrekvensen, plus-minus någon mc/s. Fällans resonansfrekvens påverkas av nedledningen varför någon större noggrannhet ej kan påräknas. Går störningen ej att påverka kan det tyda på att bandkabeln har felaktig längd, dvs. ej når rätt frekvens. Därefter tillverkas en ny fälla med en billigare kondensator eventuellt med en fast kondensator parallellt så att samma eller bättre resultat ernås.

Även här gäller att bästa Q-värde dämpar mest. Försök därför med litet olika längd på bandkabeln. En fälla av det här slaget dämpar ca 30 dB när den är fast kopplad till nedledningen och då endast inom ett relativt begränsat område, några mc/s. Eftersom den får rätt otympliga dimensioner t.o.m. för tiometersbandet, är den olämplig vid dämpning av grundtonen. Däremot lämpar den sig väl för övertonsdämpning.

Annorlunda är det med ett högpasfilter. Tack vare sin konstruktion, höga impedanser i serie, (små kondensatorer) och låga impedanser parallellt (små spolar) med signalledningen, dämpar ett sådant filter allt under sin resonansfrekvens. För att vara effektivt bör det dock monteras alldeles intill kanalväljarens antenntag. Andra åtgärder som det kan vara idé att prova är följande:

I serie med antennen ligger två kondensatorer. Dessa har värden mellan 100 och 1000 pF och avser att hindra nätspänning att nå antennen, chassiet är ju spänningsförande. Dessa kondensatorer har rätt låg impedans på amatörfrekvenser. Koppla in två mindre kondensatorer i serie med de första. På så sätt höjes impedansen för dessa frekvenser och en viss dämpning ernås. Väljes alltför låga värden dämpas också TV-signalen men 33 eller 47 pF äro lämpliga värden.

Sedan man konstaterat störningsfrekvensen kan man göra en liten seriefälla bestående av spole och kondensator. Denna kopplas in alldeles in på väljaren.

Parallellkretsar i serie med signalen, monteras på en plint och fästes alldeles vid antenntaget på väljaren.

Undersök om man genom att ändra på förstärkningen i apparaten kan påverka störningskänsligheten. I en del apparater finnes en känslighetsreglering, i en del andra finnes en antennenpassningsanordning. Vrid på dessa och ge samtidigt akt på om förhållandena störning/TV-signal förändras.

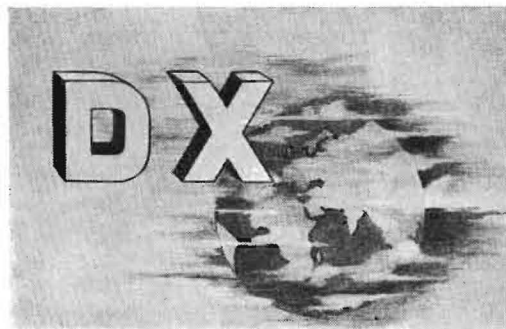
En störning av det litet mera ovanliga slaget är lågfrekvensstörningar. De yttar sig som piptoner eller som fullt hörbart ljud i högtalaren utan att bilden påverkas. Botemedlet mot detta är ett HF-filter inkopplat alldeles vid styrgallret på ljudslutret. Detta fenomen är också vanligt i radiomottagare och lågfrekvensförstärkare. Speciellt tycks enkla transistormottagare vara utsatta. HF-filtrets komponenter är 47 kohm i serie med signalen samt 100–300 pF till jord vid gallret.

Sist i raden av filter kommer nätfilter. Eftersom man här har att göra med nätspänning är ett fabrikstillverkat filter att tillråda. Siemens tillverkar ett bra filter som heter SGG 2801 c. Det är avsett för montage inuti apparaterna men kan också i förekommande fall hänga i sladden. Det är kapslat och S-märkt.

Av det ovanstående framgår det kanske att de störningshindrande åtgärderna endast kan sättas in på apparatens ingångar: antenn- och nät. Avsikten är ju att undvika att få in störningen i apparaten. På konstruktionsstadiet läggs det ner mycket arbete på att få apparaterna »täta», dvs. apparaterna får ej ta upp signal utan antenn, ej ens från lokalsändaren. Tiderna har förändrats, för bara tre–fyra år sedan ansågs det som en finess att en TV-mottagare gick bra utan antenn. ■

NRAU

Årets NRAU-test har resulterat i 68 loggar från OH, 60 från SM, 31 från OZ och 25 från LA. Rekorddeltagande!

DX-red.: SM7CKJ, Per Bergström,
Box 608, Lund 6.

Det faktum att QTC bara utkommer en gång i månaden, och att det finns någonting som heter pressläggningstid, är alltid ett stort hinder när man skall försöka skriva en aktuell DX-spalt. Speciellt denna månad har detta varit märkbart, eftersom flera mycket uppmärksammade expeditioner varit igång just under pressläggningstiden. För att få med »hot stuff» som inkommit dagarna innan Korrekturläsningen, har jag de senaste gångerna skrivit en extraspalt, »Senaste DX-nytt», som ställer till med en massa besvär för CRD och tryckeriet. Anmärkningsvärt är, att många av dem som klagar på att DX-spalten är inaktuell, inte alls lyssnar på bullen på söndagarna, som ju omfattar alla färsk DX-nyheter.

Franz Josef Land. Rykten om att UA1ZEA och UA1ZEC skall vara på Franz Josef har länge cirkulerat, men har inte kunnat bekräftas. En färsk uppgift som däremot verkar OK är att callat UA1KED utdelats till en station på Franz Josef. Denna station bör vid det här laget vara QRV, antagligen på CW.

Faroe Islands. OY8RJ är nu åter QRV på Färöarna efter att ha varit ett år i Danmark som OZ8RJ.

Scotland. WBC-jägare får en chans att köra Invernesshire, då G3LIG och G3FUN kör som GM3LIG resp. GM3FUN på alla band under tiden 31 mars till 8 april. QTH Fort William, Invernesshire.

Albania. Två ZA-stns är definitivt OK, enligt »DX-er». Dessa är ZA2BAK och ZA2BOR, båda aktiva på 14 CW och QSL-är 100 %. Uppgiften härstammar från DM2ALN som personligen besökt ZA2BAK i Albanien.

Liechtenstein. HB9JJ som gjort flera expeditioner till Liechtenstein sedan 1948 med callen HE1JJ, HB1JJ/HE och HB1JJ/FL. skall någon gång i vår köra därifrån på nytt. Han hoppas på att kunna få ett HBØ-call.

Andorra. K1HNG kommer att vara igång från Andorra med callat PX1EP från 29 april t.o.m. 7 maj. Han tänker köra dygnet runt på

14—21—28 Mc, endast AM. Han har tidigare hörts som 2nd op av EA2CN:s station.

Azores. CT2AH, Gamboa, har sedan en tid tillbaka varit mycket aktiv på SSB. Under mars gjorde han en resa till Portugal för att få igång ytterligare ett land på SSB. Callat var CT1GA. Expeditionen understöddes av en anonym donator. Gamboa skall emigrera till Brasilien så snart han kan finansiera en resa dit. Hans QTH är Aeroporto de Santa Maria, Azores, men alla QSL skall gå via K8RTW, E. A. Coleman, Box 300, Springfield, Ohio, USA.

Canary Islands. EA8BA (W2WST), är aktiv 1200—1300 GMT varje dag utom söndagar på omkring 14320 SSB. Bud arbetar för Project Mercury och kommer att vara kvar på Kanarieöarna till omkring juni. QSL-manager är W4MXL.

Ivory Coast. FF4AL, Lloyd (ex-EL3A), är QRV nästan dagligen på 14 CW från omkring 1945 GMT med utmärkt signal i Europa. Han kör ofta sked med sin bror W3HV. Adressen är P. O. Box 1712, Abidjan, Cote d'Ivoire.

Uganda. För närvarande finns endast sex stationer i Uganda, nämligen VQ5AU, VQ5EK, VQ5FS, VQ5GJ, VQ5IB och VQ5IG. Den sistnämnde är nylicensierad, och det är möjligt att ytterligare ett par nya stns med VQ5I-call snart kommer igång. En mängd pirater använder VQ5-call, och QSL till dessa returneras inte, utan förstörs av QSL-byrån.

Somalia. Den enda aktiva 602-stationen är nu 602GM. Även 602RS är kvar i Somalia, men lär inte vara aktiv. 602AB och 602NG har lämnat landet, liksom tidigare VQ6LQ och VQ6ST. 602AB antas vid det här laget vara QRV från MP4T. — Ett flertal 601-stns är aktiva.

Egypt. QSL från VE2AIG/SU kan erhållas mot en IRC genom VE2AFC, Box 382, Quebec, Canada. — VE5MK/SU är enligt »The DX-er» aktiv på 14340 SSB.

Aden. Ex-VS9ARF befinner sig nu i England och har callat G3MJI. Adress: R. Ford, 87 Weston Av., Leighon Buzzard, Bedfordshire, England. — W3KVO har nyligen blivit manager för VS9AAC.

Mauritius. VQ8BC, Art, är aktiv på 14020 CW omkring 2200 GMT, omtalar SM5BUR. (Adress fanns i QTC 12/60.)

Afghanistan. YA1BW är ofta körbar på 14080 CW 1700 GMT eller på 21075 CW 1330 GMT. Även YA1AO är fortfarande QRV.

Nepal. Ex-9N1GW har nu callat W2CBD/3 och hans adress är Glen Ward, 6844 Kerby Dr., Washington 22, DC, USA (rättelse till en uppgift i förra numret). — Enligt W4KVX Bulletin skall en expedition under ledning av Sir Edmund Hillary till Himalaya medtaga en KWM-2 för att upprätthålla kontakt med de-

ras bas i Kathmandu. Emellertid skall de i mån av tillfälle också köra en del DX med callat 9N3PM.

China. QST omtalar att BY1PK blivit mera liberal med QSO, och att en del hams i USA och England t.o.m. fått QSL. Andra källor påstår att om man ropar BY1PK och ger en rapport »blint», kommer QSL-et om några månader. Ganska tvivelaktiga QSO således.

Brunei. Av de tidigare 5 stationerna som var QRV från Brunei kvarstår endast två, nämligen VS5GS och VS5JS. Den förstnämnde QSL-är endast om man skickar ett loggutdrag, som han kan signera. Adress: Gordon Scott, P. O. Box 300, Brunei Town, Brunei. VS5JS däremot skickar QSL 100 % och klagar t.o.m. över att många inte svarar på hans QSL! Adress: J. Sietsma, Brunei Shell Petroleum Co., Seria, Brunei, Borneo.

Cocos Island. VK9HX är aktiv på 7—14 CW. Enligt RSGB Bulletin har han körts i England på 7045 kc 0002 GMT. Hans input var då 9 watt.

Norfolk Island. VK9ANB, VK2ANB, (ex-VR3A) kommer att vara ett par år på Norfolk Island, som ju är separat DXCC-land. Han föredrar att köra 14 AM. — VK9GP, också på Norfolk, kör på 14 CW.

Australia. Följande stationer är aktiva i Northern Territory; samtliga med QTH Darwin:

VK8NE 14—21 AM
VK8OW 14—21—28 AM
VK8PL 14—28 AM
VK8TF 14 CW (0600—1100 GMT)

En lista över samtliga VK8-licenser fanns i QTC 8—9/60.

Christmas Island. En av oprs på klubbstationen VR3L var nyligen i London, och lovade då att de skall lyssna efter europeiska call varje torsdag och söndag efter 0700 GMT på 14100 kc.

Wake Island. Enligt SM5BUR är KW6DB. Ben, aktiv på c:a 14300 SSB. Den bästa tiden för QSO Europa — Pacific är 0900—1100 GMT. Adressen till KW6DB är P. O. Box 26, Wake Island. Info om KW6DG och KW6DF som också är mycket aktiva, fanns i QTC 3/61.

USA. K4TUA, John, har erbjudit sig att hjälpa hams utanför USA med deras WAS, genom att ordna sked med de mest svårkördade staterna. John är en oldtimer, som varit QRT i 30 år, men nu blivit aktiv igen. Han är QRV på 14 CW så gott som dagligen 2300—0300 GMT. — I det här sammanhanget kan en påminnelse om W6AY/7, Nevada Field Day, vara på sin plats. Datum: 22—24 april (se notis av SM5LN i QTC 2/61).

Yasme III. Mycket tyder på att Danny Weil (VP2VB etc.) inte kan fortsätta sin expedition med Yasme-III, på grund av ekonomiska svårigheter. Ryktet förtäljer vidare att Danny har ansökt om amerikanskt medborgarskap.

Turks & Caicos Islands. En ny station med QTH South Caicos, VP5CD, lär vara aktiv 0100—0600 GMT omkring 14040—14050 CW. För DXCC räknas Caicos ihop med Turk Is. — VP5BB på Grand Turk har också körts av många DX-jägare.

Haiti. HH2OT, Herb, är regelbundet aktiv på 14 CW. Hans mål är minst tio QSO om dagen med 100 % QSL. Direkt adress är Herb. Cox, Box 1027, Port-au-Prince, Haiti, men han har också en QSL-manager, KØGZN. Om hans hälsotillstånd tillåter, kommer han att stanna på Haiti ytterligare två år, annars återvänder han till USA redan i höst. — HH2JV brukar köra européer på 14 CW från 2000 GMT så gott som dagligen.

Cocos Island. TI2HP m. fl. skulle genomföra en expedition till Cocos Island den sista veckan i mars. Det finns kanske en chans att de fortfarande är igång när detta publiceras i QTC. Callen skulle liksom för en tidigare expedition vara TI9CW och TI9SB för CW resp. SSB.

Malpelo Island. Ett sista försök att genomföra en expedition till den mycket ogästvänliga ön Malpelo har, när detta skrivs, fixerats till den 23 mars. Expeditionen understöds av colombianska regeringen, marinen och flygvapnet genom att den upphöjts till att vara ett evenemang i samband med republiken Colombias 150-årsjubileum. Tyvärr är expeditionen avslutad när detta kommer i tryck, eftersom de bara skulle köra i tre dagar. En mängd HK- och W-hams skulle deltaga. Call HKØTU. Det var troligen den enda chansen att köra detta nya DXCC-land på en längre tid QSL, adress i förra QTC.

Bolivia. CP5EA, Hugo, är aktiv på c:a 14310 och 14345 SSB 1200—1300 GMT, och avverkar mängder av QSO trots svårigheter med engelskan. QSL skall gå via W1BAN, Charlie Parham, Box 64, Woodstock, Conn. W1BAN är också manager för CP5EL, som är QRV dagligen på 21432 SSB, samma tid som CP5EA.

British Guiana. VP3EFG lär vara mycket aktiv på 21 AM. Hans adress är E. Goveia, P. O. Box 331, Georgetown, Br. Guiana.

Fernando de Noronha es Trinidad. PY7YS och PY7SA, som planerat en expedition till dessa båda DXCC-länder under februari, uppsköt denna till april, då de tillsammans skall köra från Fernando de Noronha i två veckor. Därefter skall PY7YS ensam köra från Trinidad & Vaz Islands i en vecka.

Tristan da Cunha & Gough Islands. ZD9AM, Wynand, på Gough Island är QRV tisdagar och torsdagar 1900 GMT på 14022 CW. Trafiken sköts av ZS1RM. Hon brukar vara QRV på frekvensen två timmar innan deras skedtid 1900 för att logga alla som vill köra ZD9AM. Wynands signaler är mycket svaga, och break-in anrop ställer till stor skada. Alla QSL till honom skall numera gå via W2CTN.

— En SSB-expedition till Tristan da Cunha skulle gå av stapeln den 14 mars och vara igång i 14 dagar. Callet var ZD9AL.

Antarctica. Den belgiska expeditionen har nu lämnat Antarktis, och ex-OR4TZ var under hemfärden aktiv som ON4TZ/MM. QSL via UBA.

DX-diplom. Under den tid som Laos, XW8, står på listan över »förbjudna» länder, kan man räkna FB8XX och FB8ZZ på Kerguelen resp. Amsterdams Island som Asien för DUF. Detta gäller alltså bara när Laos är förbjudet (fr.o.m. 1 oktober 1960). XW8AL, Phan, skall nyligen ha hörts på 21 AM, varför det är möjligt att förbudet snart upphävs.

Ett nytt diplom erbjuds av Lion's Head Radio Club i Cape Town, Sydafrika. Fordringarna är QSO med tre av dess medlemmar (ZS1AB —ACD, —BF, —JD, —MW, —NE, —OA, —RJ, —RZ, —TP, —TZ, —VK, —VM). Närmare info om diplommet kan erhållas genom ZS1ACD.

QSL-managers. Nya call på W2CTN:s omfångsrika lista är PZ1AX, PZ1BR, VP8AI och ZD9AM. — K1IMP har blivit manager för VP6AM. — K1DRN har avsat sig uppdraget som manager åt FM7WQ, då denne inte skickade tillräckliga logguppgifter. — W4YWX har hand om QSL för VU2JA, VS1GZ och 3V8CA (dock ej W8UTQ/3V8). Uppgifter om att han är manager för ET2US är felaktiga. QSL till den stationen bör gå direkt till Eritrea. — Glöm aldrig att man bör bifoga ett frankerat svarskuvert (SSAE), när man begär QSL via managers. De har tillräcklig arbetsbörda bara med att fylla i QSL-korten.

Adresser. I ovanstående text finns adresser, eller åtminstone tips om vart man skall skicka QSL för: CP5EA, CP5EL, CT1GA, CT2AH, EA8BA, ET2US, FF4AL, FM7WQ, HH2OT, HK0TU, KW6DB, OR4TZ, PZ1AX, PZ1BR, VE2AIG/SU, VP3EFG, VP6AM, VP8AI, VQ8BC, VS1GZ, VS5GS, VS9AAC, VS9ARF, VU2JA, ZD9AM, 3V8CA, 9N1GW.

SENASTE DX-NYTT

Isle of Man. Cambridge University Wireless Society arrangerar en expedition till Isle of Man under tiden 5—12 april. Callet blir GD6UW och de skall köra på alla band, möjligen SSB på 14 Mc.

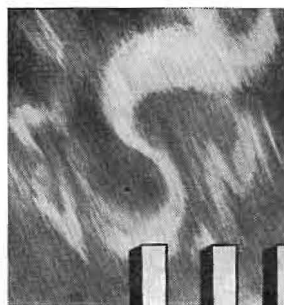
Niger. Enligt obekräftade uppgifter är 5U7 ett nytt prefix för republiken Niger. 5U7AC har varit QRV på 14 CW.

USSR. Den »vandrande» ryska SSB-riggen var under slutet av mars hos UISAE och bör just nu vara igång från UM8FZ eller möjligen UM8KAA under 10 dagar. Därefter skall den till UJ8AJ och vidare till UA2AO. På alla ställen skall den användas i 10 dagar, men eftersom transporttiden mellan olika länder varierar, går det ej att förutsäga några datum. Enligt SWL-red. är SM5RY välunderrättad om alla förflyttningar.

Laccadive Islands. Den länge planerade expeditionen till Laccadive Islands skulle genomföras i slutet av mars. QSL för VU2NRM via W4ANE.

East Pakistan. QSL till AP2CR, som under mars körde från East Pakistan, skall gå via W7VEU.

Matpelo Island. Expeditionen (se ovan) blev uppskjuten till 30 mars. Skulle dåligt väder eller annat hinder uppstå, kommer alla planer att köra därifrån att uppges. Lyckas expeditionen, kommer HK0TU att vara igång högst 72 timmar.

UKV-red.: SM5MN, K.-E. Nord, Abborrväg. 4, Linköping.
Bitr. red.: SM5FJ, Bengt Brollin, Taborsbergsvägen 14, Norrköping.

Aktivitetstesten

Resultat från februariomgången:

SM5BDQ	144,84	118 p.	SM5TS	145,00	32 p.
SM5ANH	145,18	105 »	SM5CHH	144,55	31 »
SM5AAS	144,24	89 »	SM5CZM	145,82	30 »
SM5AKP	,59	89 »	SM4KL	144,38	28 »
SM5ADZ	,73	80 »	SM5BRD	145,16	27 »
SM6PF	,56	76 »	SM4COK	144,30	27 »
SM5BWC	,12	71 »	SM06BSW	,82	25 »
SM5BIU	,62	70 »	SM4BOI	,63	24 »
SM5TC	,10	64 »	SM6CFO	,45	23 »
SM5LZ	,32	63 »	SM5FJ	,15	22 »
SM5BQZ	,77	59 »	SM5CWD	,57	18 »
SM6CNP	,82	46 »	SM5CGL	,88	18 »
SM6YH	,08	44 »	SM4CXL	,85	16 »
SM5OT	,75	38 »	SM5CWQ	,45	15 »
SM5AEZ	145,50	36 »	SM4CSK	,08	11 »
SM5AW	144,76	36 »	SM5CMM	,48	11 »
SM5WM	,88	34 »	SM6PU	,36	10 »
SM1BT	,91	33 »	SM6CJI	,17	8 »
SM1CNM	,91	33 »	SM6CSO	,76	4 »
SM5CPD	,97	33 »			

Distriktsmässigt fördelade sig aktiviteten sålunda:

SM5	24	tävlande
SM6	8	»
SM4	5	»
SM1	2	»

Ett närmare studium av loggarna visar, att det ungdomliga stockholmshängat genom en högt uppskrivad lokalaktivitet — förmodligen är det —5AKP och andra energiska gossar som driver på — bygger upp höga poängsiffror och även ger sina B- och C-kollegor en chans att hävda sig.

Kommentarer: »Är åter qrv på 144 med 150 W tx samt Elfakonv + SX-111. Denna gång tyvärr dåliga konds med regn och bläst.» —5AEZ.

»Detta var min debut i aktivitetstesten.» —6CSO.

»Mina 70 cm qso:n var premiär vad beträffar aktivitetstesten. 417A konv. + AR 88 samt BC625 med QQE 06/40 tripplare, ant logperiodisk enl. QST 11/59 som ger 6 db. Under TV-tid kör jag dsb foni och dsb A2, därav en del dåliga tonrapporter, hi. Har även provat VXO enligt QST 11/60 och DL QTC men den fungerar inte. Försökt röra 6AQ5, 6AK5 och 6AU6. Kristallen ville inte svänga.» —5CHH.

»Konds vy bd! Barometern visade 738 mm. Lugnt och +0,5 grader. Hörde —6CNP 579, —6BEZ 549, —ACCP 569 och —5BWC 229 qsb till noll.» —4KL.

»6:orna har ökat i aktivitet och är alltid pålitliga här. Var fanns —7ZN denna gång? Har nu äntligen fått roator till beamen samt selsynindikering, så jag slipper springa ut på balkongen. Grejerna blev klara kl. 1920 testkvällen.» —4BOI.

»Den låga poängsumman berodde på att all effekt hamnade i trakten av Karlavagnen! Beamen blåste nämligen ner kvällen före och lutade nu abt 120° mot tidigare.» —6PU.

»Gick bättre med lokal-qrm denna gång, då flera hör-samtal uppmaningen att flytta upp ovanför 145. Hoppas nu bara att dx-stationerna lyssnar där oxo. Som det nu var, kröp en del tillbaka till 144 under senare delen av testen.» —5CGL.

»Ganska dåliga konds men ändå min högsta poängsumma hittills. Hörde stns —6QP, —6NQ, —6BSW, —7YO, —5CHH.» —5ADZ.

»Det verkade som om kondsen låg över östra delen av landet med Arboga som gräns. Annars var nog aktiviteten ganska bra.» —4COK.

»Jag kör endast foni; har dispens för cw.» —4CXL.

»Fel på beamindikeringen så jag missade en del dx, som jag hörde andra köra.» —5TC.

UKV testkalender 1961

23 april	RSGB 420 Mc.
6-7 maj	SSA nordiska (inbjudan i nästa nr), regionala tester inom Region I bl. a. RSGB Field Day 144
17-18 juni	2 m klubb-UKV 144 och 432 (regler, se QTC 1/61)
1-2 juli	Regionala tester, alla VHF-band
15-16 juli	RSGB 420 Mc
2-3 sept.	Region I stora test, alla VHF-band (arr. av SSA)
December	UK7 jultest, 144 och 432.

Dessutom första tisdagen i varje månad SSA aktivitetstest 144 och 432 Mc.

WASM 144

Inga nya ansökningar föreligger per den 1.3.61. Tyvärr har jag ännu inte fått UR2BU:s SM6-qsl. Pse sänd det direkt till mig omgående! På grund av nytryckningen av diplomformulären dröjer utsändandet av de senast erhåvade diplomerna ännu något.

SM5 Stockholm

SM5CGL rapporterar:

»Onsdagen efter februari-testen hölls SRA:s UKV-meeting. Lokalen var denna gång ordinarie shack vid Sofia ungdomsgård. Anfalet närvarande var dock lite klent. Kanske orsaken var den tidigt på morgonen avslutade testen. SM5AKP, Esko, inledde meetinget med några bandinspelningar. De närvarande likströmskamparna förundrades över väsende ljud från bl. a. DL1RX, URZBU, OH2HK, LA4RD. Fin 2 m reklam.

Så följde en inspelning från den nyss avslutade aktivitetstesten. Att se de inspelades minner var verkligen roligt. Särskilt den lokala jakten på två-drabbade deltagare tilldrog sig muntra kommentarer. Så var det då dags för diskussion. Ämnet blev den nyss provade bandindelningen. Så gott som alla uttalade sig positivt om försöket. Vissa klagomål om dålig svarsprocent från DX hördes dock. Men med lite reklam i QTC skall det nog bli bättre.

En omröstning visade fullständig majoritet för fortsatt bandindelning. Som avslutning kunde man titta på parametriska förstärkare för 2 m och 70 dm samt en tunneldiod dito för 70 dm. Allt byggt av SM5UR men ännu ej provade. Det hela avrundades med kaffedrickning. Meeting är det varje onsdag. Adress: Sofia Ungdomsgård, Folkungagatan 119.»

SM7 Djurslöv

I ett brev från SM7BAE heter det:

»De senaste dagarna (brevet daterat 17.2 —MN) har det varit ganska bra konds på UKV. Den 14.2 kl 0030 SNT G3HBW med 58—58 på 144, på 70 cm hörde han mig 589, men jag kunde inte höra honom tyvärr och förstär ej heller varför. Men istället körde jag G3LTF, han fick 579 och jag 569. På kvällen samma dag kördes en del tyskar med enorma signalstyrkor. Kvällen 16.2 var det fullpackat av DL på 144, alla med S9 sigs. Jag gav många deras första SM-qso.

Fick även efter stor möda ett 70 cm qso med DL9ARA i Bissendorf nära Hannover, hans rpt och min 54/59. Han hade tidigare endast kört lokalt på 70 cm och var därför alldeles överlycklig. Hörde även G-stns på 144 tidigt samma kväll, men nil qso.

Mina grejor på 432 är som förut, dvs ant 4x6 yagi, konv PC86 gg, PC86 gg, ECC85 mixer, tx QQE 06/40 tripplare plus QQE 06/40 pa.

På 70 cm har jag haft 7 SM, 4 OZ, 3 G och 3 DL hit-tills.»

Tack Kjell och gratulerar!

Norge

Norske VHF-managern, LA9T, berättar:
9 januari. Aurora LA 4 YG wrkd: DL1RX—SM1CNM —2TC—5ADZ. SM5BIU—6PU. hrd: GM3BDA och många SM-stns.

21 januari. Aurora LA9T wrkd: SM3AKW.
4 februari. Aurora LA4VC wrkd: DL1RX—SM4COK. LA4YG wrkd: OH2HQ—SM5AKP—5BIU—6PU. SM6QZ—6ZNP.

LA9T wrkd: DJ5HG—SM5BDQ—5BIU—6PU.

LA4YG es LA 4 VC es LA9T:
Hrd: SM4AMN—4KW—5BQZ—5AAS es other SM OZ 7BR—DL9ARA—UR2BU.»

Mycken tack, Martin!

Projekt OSCAR

Amerikanska VHF-amatörer förbereder två satellitprojekt under täcknamnen OSCAR I och OSCAR II (Orbiting Satellite Carrying Amateur Radio). Det hela går ut på att man skall få lift med någon av de statliga satelliterna för viss amatörutrustning. I OSCAR I skulle sålunda en 144 Mc tx, 20 mW till dipol sändas upp och i OSCAR II en likadan tx på 50 mW samt dessutom en rx för 52 Mc med 10 kc bandbredd och en känslighet av 0,5 mikrovolt för 1 V ut. I det senare projektet avser man att sända 52 Mc sigs från markstns för att få dem reläade av satellitens 144 Mc tx.

GB3VHF

11 december förra året invigdes den engelska »norr-skensfyrens» GB3VHF, som uppges ha 50 W ut till en 8 el yagi placerad i toppen på BBC-masten (60 m hög) i Wrotham, Kent. Qrg är 144,5 Mc och sändningsschemat kl 0630—0830, 1200—1400 och 1830—2400 allt i QMT. Om sändningarna sker dagligen, har jag tyvärr inga säkra underättelser om.

Meteorsked önskas

G5YV söker motstation. Han har 1 kW (specialtill-gång) på 145,551 Mc. Antennen uppges vara endast 4 över 4, men den sitter 24 m över marken. Rx brusfaktor 3,2 db. Adressen är: Mr. Harold Beaumont, G5YV, 8 Ashfield Avenue, Morley, Leeds, Yorkshire, England.

QQE 06/40 som linjärt pa

SM5KI har översänt Philips data härför. De kommer i nästa nr.

SAXAT

Det handlar om en ivrig radioamatör i Danmark. Här-om kvällen skulle hans fru ut på stan, och han glädde sig åt att få sitta i lugn och ro bland sina älskade apparater, där han kunde småprata med andra radioamatörer världen över.

Då hans fru kom hem upptäckte hon att hon glömt nycklarna. Alla försök att påkalla mannens uppmärksamhet genom att ringa eller bulta på dörren var förgäves. Han satt där med hörlurarna på och talade ut i etern.

I sin nöd gick då frun till en annan radioamatör och bad honom söka kontakt med mannen. Men det var omöjligt att komma på rätt väglängd. Så hittade den andre radioamatören på att man kanske kunde gå en liten omväg. Per kortväg satte han sig i förbindelse med en kollega i New York och bad honom försöka nå kontakt med den strängt upptagne äkta mannen.

Det lyckades och det var inte utan att den äkta mannen drog upp ögonbrynen en smula, när han fick order från New York att gå ut i tamburen och öppna för sin fru.

SM7LQ hittade ovanstående i Älvsborgs läns tidning. Sådana här små historier är lämpliga även för Din ortstidning. Sprid propaganda om vår trevliga hobby.

ATT FLYTТА KRISTALLER

Av SM5CXF, Bo Hellström, Väsby gård, Vallentuna.

Rubriken är underbart dubbeltydig, men det gäller frekvenser och inte transportarbete.

Jag är ingen UK-qrvist men har en föreställning om, att det bör vara rätt trångt på vissa delar av t. ex. 2-metersbandet — de delar som täcks efter multiplicering av surplusxtals 8025 eller 8050 kc. Det finns minst 100 ägare till kristaller på nämnda frekvenser och är alla igång samtidigt...

En xtals resonansfrekvens är bl. a. beroende av kvartsp Plattans tjocklek, och följaktligen kan frekvensen ändras, genom att kristallen slipas tunnare eller pläteras. Frekvensen höjs i det förra fallet och sänks i det senare. Kristaller monterade i hållare av följande typer är vanligen ej pläterade och relativt lätta att flytta utan alltför stor möda: FT-243, CR-1A/AR, DC-34/35, FT-171-B och MC-7 (se fig. 1 och 2). HC-6/U och CR-9/U är mindre lämpade för ingrepp och de s. k. kanalkristallerna (FT-241-A) går endast att göra några kc.

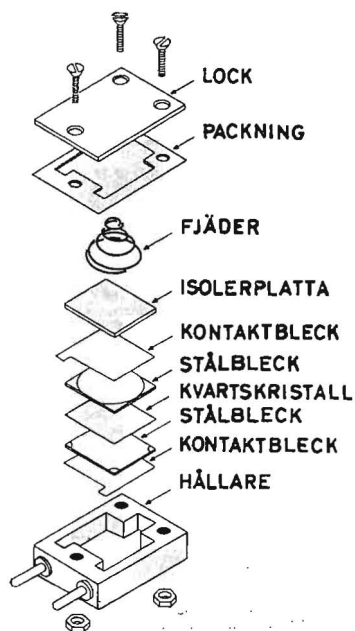

Fig. 2.

Avbildad är hållare typ FT-243. Monteringsprincipen är emellertid densamma när det gäller FT-171-B, DC-34/35, CR-1A/AR och MC-7. Kristallen ligger inklämd mellan två med upphöjda hörn försedda stålbleck. Monteringssättet brukar anges som tryckmontering. Vid låga frekvenser används även luftgapsmontering, vilket innebär att kristallen inte sitter inklämd utan »svävar fritt». Skakar man en luftgapsmonterad xtal skramlar det.

Slipning.

Genom att gnida kvartsp Plattan mot ett plant underlag (t. ex. slipat glas) täckt med slipmedel i någon form (på bilden 3 användes ett lätt fuktat vattenfast slippapper 320) förtunnas kristallen ganska snabbt. Av yttersta vikt är, att man slipar jämnt — de båda stora ytorna måste vara plana och parallella för att x-talen skall behålla svänga. Märk med en blyertspunkt kvartsens ena sida och slipa enbart på den andra. Som slipmedel kan väljas fuktat fint karborundumpulver (800), som ströts ut på en planslipad glasskiva. Vattenfast slippapper eller t. o. m. fin smärgelduk kan också användas — huvudsaken är att papperet eller duken tar jämnt och ligger helt an mot underlaget. Kristallen kan föras försiktigt fram och tillbaka och efter varje »drag» vridas 1/8 varv. Bättre är kanske (i varje fall om karborundumpulver används) att låta kvartsen beskriva en 8-formig rörelse. Lämpligen trycker man med pek- och långfinger lätt mot två av plattans motsatta hörn (en bra bild av detta tillvägagångssätt finns i »Radio och television» mars 1960 sid. 69). Efter några åttor byter man hörn.

Genom slipning kan kristallfrekvenser makas upp hundratals kc — risken för misslyckande ökar givetvis vid större hopp. Mitt »personliga rekord» handlar om 200 kc innan någon reduktion i aktiviteten kunde märkas — dock, under mitt arbetsbord finns en kartong »misslyckanden».

Fig. 3.

Etsning.

Smidigare än att slipa är att etsa — tyvärr tycks denna metod vara relativt begränsad. För mindre förflyttningar kan etsning rekommenderas och likaså bör man etsa sista biten vid slipning (ett bra sätt att åldra kristallen). För etsning behövs (se bild 4) en lösning av ammoniumbifluorid (100 g kostar c:a 3 kr. hos KEBO, Birger Jarlsgr. 120, Stockholm) och vatten (1:2 eller svagare) förvarad i plastkär, en bunke med vatten (ev. med tillsats av något basiskt ämne), en pincett av den typ frimärkssamlare använder (mjukt fjädrande med flata käftar), ett nytt absolut rent läskpapper och en bit koppartråd, som böjts till något som liknar en häv. Tag ut kristallen ur hållaren (se bild 2) och tvätta den noga med tvål och vatten, skölj och sänk sedan ner den med hjälp av häven i lösningen. Häven skall vara så konstruerad, att kristallen kan angräpas runt om.

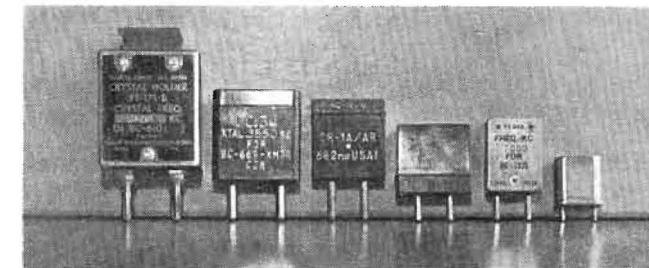
Etsningshastigheten varierar mycket beroende på xtalens storlek, snitt m. m. samt lösningens koncentration och temperatur. En långsam höjning av frekvensen är det normala, men det finns exemplar, som kilar iväg med en hastighet av 2 kc/minut. Risken att

skjuta förbi önskad frekvens är dock mycket mindre vid etsning än vid slipning. Vid fintsning av omslipad xtal är vanligen till en början hastigheten mycket större. Vissa kristaller flyttar sig ytterst ogärna — kanske 1 kc/dygn. Variationen är alltså stor och man får pröva sig fram. Skall man t. ex. göra upp en 7007 kc (surplus) till C-amatördelen av 40-metersbandet (7035—7050 kc) gäller det en flyttning av minst 28 kc. Då kristallen knappast höjer sig mer än 2 kc/minut, kan man alltså lugnt låta den bada i 14 minuter, utan större risk att den åker för långt. Förmodligen finner man, att en höjning av endast c:a 5 kc åstadkommit. Har man möjlighet att öka lösningens temperatur till 30—40 C° ökar även hastigheten.

När kristallen tas upp ur lösningen, skall den flyttas över till vattenbägaren och sköljas noga. Använd pincetten och torka x-talen mot läskpapperet. Ammoniumbifluoridlösningen är tämligen ofarlig. Får man stänk på kläder eller händer är det bara att skölja med vatten. Glas och vissa metaller etsas av syran, plast och koppar angrips ej.

Oavsett om man slipar eller etsar märker man nästan alltid en viss nedgång i kristallens

Fig. 1. Från vänster till höger: FT-171-B, DC-34/35, CR-1A/AR, FT-241-A, FT-243 och HC-6/U.

aktivitet, om man som provoscillator använder den enkla men tröga pierce-kopplingen (fig. 5). Bättre resultat får man med den oscillator, som avbildas i fig. 6. Denna typ fungerar utmärkt även med direkt svaga kristaller. (Alla rörtyper duger dock ej, använd EL95, 5763, 6CL6 eller 6AG7. Med andra rör kan det inträffa att oscillatoren slutar svänga då anodkretsen avstämms till kristallfrekvensen). För övertonskristaller rekommenderas oscillatoren i fig. 7. Observera för övrigt skillnaden mellan tripling och övertonssvängning. Med t. ex. en xtal på 3 Mc uppkopplad enligt fig. 6 och med L/C avstämd till 9 Mc tripplas grundtonen och man får god uteffekt på 9 Mc, trots att kristallen egentligen svänger på 3 Mc. Lyssnar man i en närbelägen mottagare, finner man, att oscillatoren även hörs på andra frekvenser, t. ex. 3 Mc, 6 Mc och 12 Mc. Använder man samma xtal och L/C enligt figur 7, så kommer kristallen att svänga på tredje övertonen d. v. s. 9 Mc. Som förut får man god uteffekt på 9 Mc, men lyssnar man i mot-

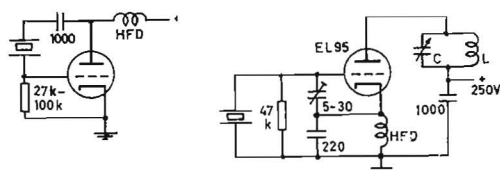

Fig. 5 t. v.
Pierce-kopplad oscillator är ej att rekommendera för låga frekvenser eller surplus-kristaller.

Fig. 6 t. h.
Anodjordad Colpitts (skärmgallret är anod i oscillatordelen). L/C avstämd till xtalens grundfrekvens eller multiplar därav. En mycket pålitlig koppling, som varmt kan rekommenderas. Uteffekten relativt oberoende av kristallens aktivitet.

tagaren, hör man nu ingenting på 3 eller 6 Mc. För att höra övertoner, måste man leta på 18 eller 27 Mc. I figur 6 svänger alltså kristallen på grundton och på anodsidan kan dubbling, tripling o. s. v. ske efter behag. I figur 7 svänger xtalens antingen på grundton eller på tredje eller femte övertonen. Specialslipade övertonsxtals tillverkas numera till frekvenser över 100 Mc. Anmärkas bör kanske i sammanhanget, att vid tripling blir slutfrekvensen exakt tre gånger grundfrekvensen. En kristall, som svänger på t. ex. tredje övertonen producerar i de flesta kopplingar en frekvens, som ligger någon eller några kc lägre än tre gånger grundfrekvensen.

Plätering.

Har man råkat slipa eller etsa några kc förbi det tilltänkta målet, måste man tillgripa plätering för att sänka frekvensen. Med hjälp av rent, oblandat (kallt) lödtenn (blyerts går — men dåligt), som gnids ut över de stora ytorna på xtalens, skapas en »belastning», som ökar plattans tjocklek och sänker dess frekvens. Aktiviteten minskar emellertid snabbt och kraftig återkoppling bör användas i oscillatoren (använd koppling enligt fig. 6). Fabriksnya kristaller med hög aktivitet går att sänka ned till 1 % (70 kc för en 7 Mckristall) och en gammal surplusxtal bör inte vara omöjlig, om det rör sig om 10—20 kc. Plätrade x-tals modell hemslojd förefaller inte vara pigga att svänga på överton.

FT-241-A s. k. kanalkristaller.

Ovannämnda xtals har tidigare behandlats i QTC 1952, men som förmodligen många saknar denna tidiga årgång, skall jag delvis upprepa texten. Beteckningen kanalkristaller här rör sig förmodligen från det faktum, att en kanal finns angiven och att den frekvens som även finns, har så litet att göra med kristal-

lens egentliga frekvens. T. ex. finns det xtals märkta »CHANNEL 45 24.5 MC». Man kunde ju förmoda, att den angivna frekvensen gällde tredje eller femte övertonen, men i verkligheten är grundfrekvensen 453,7 kc.

Kanalkristaller förekommer i tre serier,

a) Med kanalnummer 0—79 täckande området 370,37 kc—516,67 kc med 1852 p/s mellan varje kanal och märkta med 54:e övertonen.

b) Med kanalnummer 270—389 täckande området 375,00 kc—540,28 kc med c:a 1389 p/s mellan varje kanal och märkta med 72:a övertonen.

c) Med kanalnummer 700—999 täckande området 729,17 kc—1040,63 kc med c:a 1042 p/s mellan varje kanal och märkta med hög överton.

Alla dessa kristaller brukar gå att skaffa i surplus till mycket låga priser. Tillverkningskostnaderna under kriget låg mellan 60 och 100 kr/st. I tabellen finns de mest användbara frekvenser angivna.

Frekvensändring av kanalkristaller.

Skaffa en liten flaska ättiketer och en tub Casco hobbylim. Med hjälp av en tändsticka eller tandpetare omlindad med bomull och dränkt med ättiketer avtvättas kristallen. Placera, sedan etern torkat, fyra små klicker lim på kristallens ena sida (se figur 8) med hjälp av en tändsticka. Tvätta försiktigt bort eventuella limtrådar och jämna av högarna. Sätt kristallen på plats och prova (limmet måste vara torrt — använd koppling enligt 7). 2 kc brukar gå bra att sänka — lägger man på

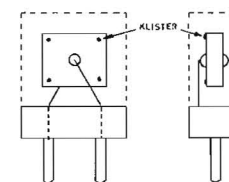

Fig. 8. Sänkning av frekvensen på kanalkristaller med hjälp av limmetoden.

ännu mer klister, slutar xtalens svänga. Limmet borttages lätt med eter och bomull eller läskpapper. Obs — man blir lätt sömnig av eterångor och fönster bör vara öppna. Man kan även höja frekvensen genom att slipa pläteringen på överkanten. En höjning är dock rätt vanskelig att genomföra och det är säkrare att välja en högre liggande kanal och sänka den.

Kristaller monterade i FT-241-A är ömtåliga — jag talar av erfarenhet, har ett fem tiotal transportskadade. Innan hållaren öppnas, skär, sedan skruvarna borttagits, med ett rakblad eller en kniv mellan »hatten» och

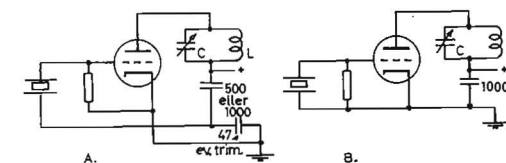

Fig. 7 a och b.

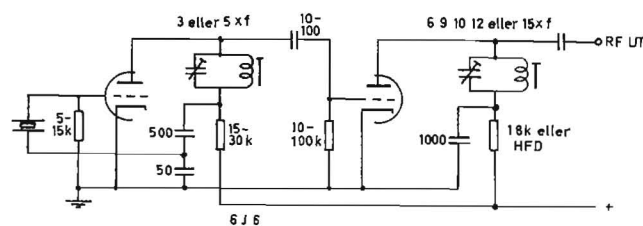
Oscillator för grundtons- och övertonsbruk. A) har variabel återkoppling och ställer mindre krav på kristallens aktivitet. B) har ett minimum av återkoppling. Går bra på grundton och på överton med övertonsslipade xtals. L/C avstämd till en, tre eller fem gånger xtalens grundton.

den gummipackning, som finns mellan kristallhållarens bägge delar. Följer packningen med »hatten» skadas lätt kristallens anslutningar.

Kalibrering och frekvensmatchning.

En ständigt återkommande fråga, då man flyttar kristaller, är givetvis var de hamnat. Har man en enkata xtal, som skall ändras i frekvens, kan man förfara på följande sätt. Låt mottagaren bli ordentligt varm, så varm att den verkligen ligger still. Sätt in xtalens (före frekvensförflyttningen) i en provoscillator och kalibrera mottagaren med xtalens frekvens med nolltonad BFO. Sök efter frekvensändringen upp kristallens nya QRG (rör inte BFO:n!) och avläs på mottagarens skala. Exaktheten med denna metod är inte överväldigande, men med en bra RX bör noggrannheten dock inte vara sämre än någon kc.

Ett bättre system är att använda referensxtal (principen är densamma, då kristaller skall frekvensmatchas). Koppla upp två lika oscillatorer med t. ex. en 6J6. Placera i vardera oscillatoren de båda kristallerna, som skall jämföras. Fånga in frekvensen i mottagaren UTAN BFO och, om kristallerna inte ligger på samma QRG, kommer i högtalaren den ton att höras, som utgör skillnadsfrekvensen mellan kristallerna. Används t. ex. en xtal på 7000 kc och en på 7002 kc hörs, då mottagaren är inställd på c:a 7001 kc, frekvensen 2 kc. För att bedöma vilken ton det rör sig om, kan en tongenerator justeras till motsvarande tonhöjd och frekvensen kan avläsas på instrumentets skala. Saknar man tongenerator kan man använda ett normalstämt instrument t. ex. ett piano. En förutsättning är givetvis att man har ett gott gehör. Är skillnadsfrekvensen mellan två kristaller 440 p/s hörs i mottagaren ett ettstruket a. En fullständig tabell över lågfrekvenser finns i Elfes senaste katalog sid. 261 och i ARRL »Radio amateur's handbook» 1954 sid. 538. Med hjälp av ett piano kan endast fastställas skillnader upp till c:a 4 kc, då klaviaturen sällan omfattar högre toner. Har man tillgång till en tongenerator kan man, förutsatt att mottagaren är »hiffig» nog, kalibrera skillnader upp till hörbarhetsgränsen (15—20 kc).

Att minnas...

Standard vid kristalltillverkning är att kalibrering utförs med en yttre parallellkapacitet av 32 pF. Ändras detta värde ändras kristallens frekvens. En variation av 10–50 pF ger en frekvensförskjutning av c:a 800 p/s vid 3 Mc och c:a 4 kc vid 7 Mc. I de flesta typer av kopplingar dämpar emellertid den yttre kapaciteten kristallens aktivitet. Svänger xtals på övertoner påverkas de endast obetydligt i frekvenshänseende av yttre parallellkapacitet.

Ju kraftigare återkoppling, ju högre kristallström och ju större risk för att kristallen skall förstöras. Helst bör återkopplingen hållas på svängningsgränsen. Endast kristaller typ FT-171-B och DC-34/35 tål höga ström-

Fig. 9.

Lämplig koppling för mångdubbling av kristallfrekvens. I vänstra rörhalvan svänger kristallen på tredje eller femte övertonen och i den högra dubblas, tripblas eller fyrdubblas oscillatorfrekvensen. Komponentvärden lämpliga för kristaller med grundfrekvens 6 Mc eller högre. Önskas slutfrekvens 72 Mc för vidare dubbling i efterföljande steg till 144 Mc kan kristaller på t. ex. 6, 8, 18 eller 24 Mc användas. Med en 48 Mc eller 72 Mc kristall kan direkt uteffekt på 144 Mc erhållas.

mar. Då stor uteffekt erfordras från en xtal-oscillator bör rör med skärmgaller användas, då dessa i regel inte åstadkommer så stora strömmar genom kristallen.

Litteratur:

QTC 1952 nr 8 och 9.

QTC 1958 nr 8/9.

Radio och television 1960 nr 3.

The radio amateur's handbook (ARRL) 1954 sid. 131–132.

Popular Electronics 1960 April.

CQ 1957 January sid. 59 (kanalkristallfrekvensförteckning).

CQ 1957 November sid. 74–77.

QST 1958 June.

EN

GLAD

PÅSK

önskar

REDAKTION

KANSLI

och

STYRELSE

Förteckning över våra vanligaste kanalkristaller

Frekvenser i kHz.

Kanalnr.	Frekvens	Kanalnr.	Frekvens
16	400,000	49	461,111
288	400,000	332	461,111
317	440,277	333	462,500
38	440,740	50	462,962
318	441,666	334	463,888
39	442,592	51	464,814
319	443,055	335	465,277
40	444,444	52	466,666
320	444,444	336	466,666
321	445,833	337	468,055
41	446,296	53	468,518
322	447,222	338	469,444
42	448,148	54	470,370
323	448,611	339	470,833
43	450,000	55	472,222
324	450,000	70	500,000
325	451,389	360	500,000
44	451,852	375	520,833
326	452,777	378	524,999
45	453,703	389	540,277
327	454,166	720	750,000
46	455,555	768	800,000
328	455,555	816	850,000
329	456,944	864	900,000
47	457,407	877	913,542
330	458,333	878	914,583
48	459,259	879	916,667
331	459,722	880	916,667
		912	950,000

NRAU - TESTEN 1961

Den individuella placeringen vid NRAU-testen 1961.

Nr 1.	OZ5EL	457.5	» 80.	SM7CWP	84.0
» 2.	LA7X	386.0	» 81.	SM5AZS	84.0
» 3.	SM5BCE	376.0	» 86.	SM6BVB	77.0
» 4.	SM5BOU	322.5	» 87.	SM7BHC	75.0
» 5.	OZ2NU	295.5	» 89.	SM6ATM	73.0
» 6.	SM7QY	267.0	» 92.	SM7SE	70.5
» 7.	OH3NM	258.0	» 93.	SM7AIL	68.5
» 8.	SM3VE	255.0	» 95.	SM4MO	67.5
» 9.	OZ7T	253.5	» 97.	SM5UQ	64.0
» 10.	OZ5HO	235.0	» 99.	SM6BXZ	62.0
» 11.	OH6NZ	228.5	» 100.	SM7TV	60.5
» 12.	OH2YV	227.0	» 102.	SM7VO	59.5
» 13.	SM2AQQ	224.5	» 105.	SM5CZK	56.8
» 14.	OZ9N	222.5	» 106.	SM6BWQ	56.0
» 15.	SM2ABX	221.0	» 108.	SM3QA	54.0
» 16.	LA2YE	220.5	» 111.	SM3CGR	50.0
» 17.	SM5BLA	217.0	» 112.	SM5CHH	50.0
» 18.	OH2KK	214.0	» 113.	SM7CSN	49.5
» 19.	SM4BZH	210.0	» 114.	SM5CON	46.0
» 20.	SM5AEV	206.5	» 117.	SM4TU	44.0
» 27.	SM5BFJ	181.0	» 118.	SM4CXK	43.0
» 33.	SM5CMG	159.5	» 123.	SM6CU	36.0
» 40.	SM5UU	136.0	» 131.	SM6BLT	29.5
» 42.	SM5BBC	128.5	» 132.	SM5AKP	28.5
» 47.	SM6BMB	118.5	» 136.	SM7BDK	27.5
» 48.	SM5CZD	117.5	» 144.	SM2COP	21.0
» 50.	SM5CAK	112.5	» 145.	SM2BQE	20.5
» 60.	SM6CMR	102.5	» 152.	SM2CVM	18.0
» 63.	SM6CJR	99.0	» 155.	SM5CIK	17.0
» 66.	SM3CNN	97.5	» 156.	SM5APN	17.0
» 67.	SM4AEQ	97.5	» 157.	SM3API	17.0
» 68.	SM6JY	97.0	» 158.	SM5CMP	17.0
» 72.	SM5BEU	92.5	» 159.	SM3BNV	16.0
» 73.	SM6BDS	92.0	» 164.	SM3CER	10.0
» 74.	SM6CMU	91.5	» 167.	SM7CKJ	8.0
» 79.	SM7BWZ	87.0			

Paa grundlag af ovenstaaende og ved benyttelse af de ved denne test forsøgsvis anvendte regler, faas nedenstaaende statistik over

NORDISK LANDSKAMP 1961.

Landene	SM	OH	OZ	LA
Grundsum	4109.5	3830.0	3057.0	2200.5
(25 første stn)				
Test-resultat	4711.5	4570.0	3134.2	2200.5
Placering	1	2	3	4
Antal logs	60	68	31	25
Manglende logs	29	22	1	6

Vinder af Nordisk Test 1961 bliver saaledes SSA. — Congrats.

Kvaliteten af traffiken paa baandene, synes i væsentlig fremgang, og fejlprocenten i de kontrollerede logs nedadgaende.

Endnu findes dog logs, hvor skriveren har kastet alle hensyn til den eller de, der skal kontrollere loggene, overbord.

Nærmere betragtninger herover vil blive fremsendt senere.

Udover NRAU-pokalen, der saaledes i aar tilfalder SSA vil EDR i løbet af kort tid fremsende diplomer til de 5 bedst placerede stationer i hvert land.

EDR's Traffic Department beder foreningerne gennem deres tidsskrifter videre bringe en tak for de mange hjertelige og ofte interessante hilsner, der fulgte med de indsendte logs.

Gl. Hassersis d. 12. februari 1961

f. E. D. R.

Børge Petersen, OZ2NU

Traffic Manager.

/LN

Den ryske CW-testen 1961

Regler

1. *Tider (GMT).*
29/4 kl. 21.00—30/4 kl. 21.00.
För tävlingen godkännes 12 timmars oavbrutet arbete, som inplaceras under dygnet enligt deltagarens val och skall anges i tävlingsloggen.
Anm. Loggen skall omfatta alla tider, under vilka den tävlande deltagit i testen.
2. *Band.*
Samtliga band mellan 3,5 och 30 MHz.

3. *Kontrollnummer.*
Vid kontakt utväxlar tävlingsdeltagarna en kontrollgrupp bestående av RST och förbindelsens löpande nummer (t. ex. 599001).
4. *Testanrop.*
Allmänt anrop under tävlingen: CQM.
Endast en kontakt pr station och band får räknas. Kontakter med närliggande stationer (ex. i samma stad) får ej räknas.

5. **Poängberäkning.** Varje genomförd förbindelse ger en poäng. Det totala antalet poäng, som tävlingsdeltagare samlat, multipliceras med antalet länder, med vilka han haft förbindelse. (DXCC-listan gäller). Om vid kontroll av nummer eller anrops-signal hos motstationen finnes en felaktighet, även om det blott är en enda, tillgodoräknas förbindelsen icke.
6. **Fastställande av ordningsföljd.** Ordnningsföljden fastställs mellan de individuella operatörerna och kollektivstationernas lag i varje land var för sig. Segrarna utses bland de deltagare som använt alla eller några band, dels separat för 3,5 och 7 MHz för högsta uppnådda poäng.
7. **Priser.** Segrarna i varje land för sig erhåller:
a) För individuella resultat:
1:a pris: Diplom av 1:a klass och en minnesmedalj.
2:a—3:e pris: Diplom av 2:a klass jämte minnesmedalj.
4:e—5:e pris: Diplom av 3:e klass jämte minnesmedalj.
b) För kollektivstationernas lag motsvarande, dock att varje deltagare erhåller minnesmedalj.
8. De deltagare, som haft förbindelse med 100 olika ryska kortvågsamatörer erhåller diplom W100U, och de som haft kontakt med amatörer på 6 kontinenter eller i 150 länder erhåller diplom R6K eller R150S. Dessa diplom utdelas med ledning av testloggarna och QSL behöver ej insändas.
9. **Skiljedom.** En internationell jury, bestående av representanter för de deltagande länderna

och för Central Radio Club i Moskva tjänstgör som skiljedomare. Tid och plats för skiljedomskonferensen blir i Moskva i juli 1961.

10. **Loggar.** Loggar enligt nedanstående formulär insändas senast den 15 maj 1961 till skiljedomskollegiet under adress

Chief Judging Board
P. O. Box 101
Moscow, USSR.

CONTESTLOG

from a participant of the International Contest of Shortwave Radioamateurs held on
April 29—30 1961.

Callsign Town
Name Country
Transmitter input watts.
Receiver Antenna

Date	Band	Time GMT	Correspondents callsign	Control number received	Control number transmitted	Points	Jury's notes
1	2	3	4	5	6	7	8
29	14	Mc	21—03	OK1AX	569003	579001	1
»	14		21—06	AP2AA	579002	579002	1
			etc. . . .				

April, 1961.

Number of points
Number of countries
Total number of points

Signed
name /LN

□ Från visst håll har det uttryckts önskemål om, att rävspalten bl. a. skall vara gräddan av QTC och ett forum för debatt av allt vad till rävjakt hör. En stor del av denna uppgift vilar onekligen på undertecknad, men kom ihåg, att rävred. inte nödvändigtvis måste skriva hela rävspalten, lika lite som QTC-red. skriver hela QTC. Alla bidrag till spalten är hur välkomna som helst, och kan vi få igång en debatt kring något intressant rävjaktsspörsmål, vore det ju kul. Det tycks ju råda delade meningar om många saker här i landet, även då det gäller rävjakt, och varför då inte debattera dessa saker här i spalten.

□ Låt oss börja med ett litet debattinlägg med detsamma. Det gäller den s. k. norrköpingsmetoden, dvs. när man på en fyrarävars-jakt endast behöver ta tre rävar. —BZR redogör för sin högst personliga åsikt (som tycks delas av de flesta stockholmarna).

Har man bara en räv på en jakt, bör den jägare som har mest kondition och benmuskler vinna. Här gäller det ju bara att ta ut en

SWL

SWL-Red.: Sven Elfving
Sölgårdsgatan 15,
Örnköldsvik

S
P
A
L
T
E
N

»Vinterkonditionerna» har nu börjat dala och särskilt DX-en på 40/80 meter har börjat avta. Den gångna månaden har emellertid varit enastående och det talas om att det aldrig varit en sådan fruktansvärd aktivitet på 40/80 meter SSB på många år.

För att börja med 80 meter så kan massor av nya SSB DX-stationer fogas till den lista som fanns i förra QTC. Gång på gång har bandet varit öppet åt bl. a. USA. VK3AHO har hörts på kvällarna på 3790, men än så länge har ingen kontakt gjorts mellan VK3AHO och någon europé. Däremot verkar ZL gå desto bättre på 80 meter, bl. a. har ZL1ACG hörts flera gånger vid 08—0830-tiden på 3790A med RS 4—5, andra som hörts är ZL2ACE, ZL2AHM etc. PZ1AX, Bill i Suriname, satte upp en 80 met dipol och har överraskat med verkliga pangsignaler på 80 ssb. Han kör oftast mellan 3790—3800 och hörs bäst mellan 03—07, men även loggad vid midnatt. SM3AZI (och även SM3BFR) var de första europeiska kontakterna för Bill på 3.8 ssb! QSL-ar via W2CTN.

KH6DHI Hawaii hörd ånyo vid 07-draget på 3803 Kc, QSL-ade inom en vecka! W6UGA har också varit stark strax före 08. TG5HC Guatemala (QSL-ar via K5GOT) ett annat »DX» som kom igenom på 3799 Kc 0755 med 57. HR3HH Honduras hörs på 3796 0715 med 57/8.

Syd-Afrika har också gjort entré på 80 ssb, ZS5DW, ZS6TE har hörts, för att inte tala om ZS6AJH som loggades mellan 0358—0455 på 3695 kc med 57 som bäst! En annan gång var han hela 579 på 3.5 cw vid samma tidpunkt, där även ZS6KO loggades med 559 4050! KG4AP ett annat nytt land hördes på 3810A kc/s ssb 58/9 0545, och en massa KP4:or, 4AVQ, 4APW, 4AXU 59+ vid 05-draget.

UC2AA var igång under contesten och avverkade W1:or i långa banor! EA3JE, IIAIM och inte minst HZ1AB (56/7 0630) körde på 80 under contesten. Ett flertal svenskar ligger bra till på 80 och kapar åt sig DX på DX! På tiden att det blev en 80 met DX-spalt i QTC?

Även 40 meter har varit strålände under februari. En »kanonöppning» noterades samma dag som solförmörkelsen ägde rum, och bland DX:en loggades JA3AIS 7009 med hela 589 1240! UAØRK—569, UL7LE—589, JA1CGF—559, JA2BP—569, JA4AS 559 också vid 13-tiden samt VK3BL hela 579 1318 på 7003 ZL1RY 1308 (!) 449 samt W8FGX 559.

riktning och sedan springa som en sate åt det hållet, tills man snubblar på räven. Inför vi två rävar blir det hela lite krångligare. Då gäller det inte bara att springa, man måste också veta vilken räv, som ligger bäst till för att tagas först. Man måste med andra ord pejla noggrannare och lura ut var rävarna ligger, innan man börjar vråknatandet. En tredje räv gör pejlingen ännu viktigare. Inte för att det är svårare att bestämma QTH för tre rävar än för två, men det är viktigare, att man vet, var rävarna ligger för att kunna ta dem i den bästa ordningsföljden. Om man börjar springa på första bästa pip är det ju nu bara en chans på tre, att man hamnar hos den närmaste räven, mot förut en chans på två. Ökar vi sedan rävarnas antal ytterligare, kommer det att bli allt viktigare att veta, både var man själv och rävarna befinner sig någonstans. I Stockholm har vi haft försök med mångrävarsjakter (fem till tio rävar), och nog tycker jag att man måste vara mer noga med pejlandet och tänkandet, ju fler rävar man har på jakten. Det fordras faktiskt både att man kan pejla och orientera. Att sedan konditionen ofta ändå ger slututslaget, kan inte hjälpas. Det finns ju rävjägare som både kan pejla och springa. Norrköpingsmetoden söker ju bara att eliminera de jägare som bara kan springa och inte pejla, och detta måste ju anses vara det rätta. Vill man helt eliminera konditionshajarna, återstår inte mycket annat än att ordna en jakt med bara precisionsrävar, dvs. rävar som inte får besökas utan enbart skall prickas in på kartan, och där sedan antalet felfmillimeter faller utslaget.

Norrköpingsmetoden kom till vid en tid då tre rävar var normalt på en jakt. Man införde en fjärde räv och ökade därmed kraven på noggrann pejling. Dessutom bestämdes att bara tre rävar skulle tas. Man skulle således ta reda på vilken räv som låg sämst till och utesluta den. Men varför skulle man inte i stället kunna ta alla fyra rävarna? Vill man komma bra till i prislistan, fordras det minnsann att man tar rävarna i rätt ordning, måste man veta var de ligger, dvs. man måste även här ha pejlat noggrant. Och man vill väl jaga så mycket räv som möjligt, dvs. ta så många rävar som möjligt. Det roligaste och mest spännande på en rävjakt är faktiskt närstriden, och då kan vi väl få så många närstrider som möjligt. Dessutom tror jag att det är tråkigt för killen på den fjärde räven att ligga och nyckla i ett par timmar utan att få ett enda besök, för de mest spännande ögonblicken för räven är ju också, när det börjar prassla i buskarna omkring honom.

□ För att sammanfatta det hela: Jag anser att man kan eliminera de älgbenta tegelstenslöparna lika bra genom att man tar alla fyra rävarna, som att man bara tar tre rävar av fyra. Och eftersom det roligaste på en rävjakt är att ta rävar, bör man få ta så många rävar som möjligt.

□ När detta skrives (5/3), har ingen årsrapport, utom de som publicerades i förra numret, kommit till rävred. Inte heller har någon anmält sig som arrangör till SM-61. Hoppas att detta inte skall behöva tolkas som att rävjaktssintresset i landet har tagit slut. En sak som tyder på motsatsen är, att buskradion förtäljer, att man i Linköping redan har startat för säsongen med diverse ben-, skid- och skridskojakter. Hoppas att man får höra lite mer därom så småningom.

En annan gång noterades bl. a. JA9TH 1115 449 7010 kc, WA6LBB 1042, 7002 559, WA6GOP 559, W6BYB 57/89 (!), och KL7DIC Alaska 1027 55/69 på 7003. Under sista contesten också rena drömkondsen på 40 meter SSB! WA6IUM på 7215—7225 ofta 59 mellan 07—09! W6KJS 58/9 vid 0730—0815-draget på 7218A ssb.

Under söndagsmorgonen var bandet helt öppet åt staterna och åt Pacific. DX-en låg på 7200—7230, särskilt vid 721A kc/s. SM5WJ, 5BLA, 3AZI, 5BFR, 3BIZ m. fl. körde massor av W1-2-3 och sådana som K2GXI, W2FYT, W3BES, W3DHM hade 59+20 db-signaler här! WA6HQR Paul i Calif hördes båda dagarna med urstarka signaler, S-metern pekade på 5—10 db, starkast vid 0830-tiden men hördes ända till 1105! Flera Européer körde honom.

KG6NAA Guam hördes 0924 7207 SSB med RS44, JA3AEY och JA8ABQ på 7145A med RS 3/4—4/5! En svag KH6:a på 7203 1052... EL4A Liberia, West Africa, »Ken» var 57/8 på 7.096 08-tiden mitt bland SM-QRM:en. PJ3AI på 7144 0951 samt KW6DG Wake Island, 0947 på 7202 RS 3/4—4 satte kronan på verket! Hart när otroligt. ZL3UT på 3790 med RS 33 kallade CQ 0914 SNT när alla européer försvunnit! Som synes går det att fånga verkliga godbitar på 40/80 ssb också, bara man vet när och var de skall tas!

Expeditionsnytt

KW6ar åker till KS6-land inom kort... XE1SN/CV har flyttat fram sin exp till XE4B Socorro Island ännu en gång... AP2CR har fortfarande planer att köra från East Pakistan... 5N2AMS skall köra med SSB från FD8 Togoland inom kort... UAØOM Mike funderar på en ny expedition, denna gång på AM Foni från Tanna Tuva, Sone 23...

Trinidad PYØNF med PY7YS, PY7SA än en gång »postponed»... DL7H9 kommer att köra från Corsica på AM/SSB/CW alla band inom kort... VQ9TED planerar en »Indian Ocean Expedition» snart till mängd nya öar... V9L ska göra en rundresa i Carribean Sea också... VP2CQ kör troligen snart från AC5 igen, med bättre grejor... FK8AS kommer troligen igång som FW8-as igen från Wallis framemot vårsidan... VR1G Ocean Island är ett nytt land, kör på 14 mc... VK9HX är ny på Cocos Keeling Island, och VK9GP Ray (ex-VR3A) är vy aktiv på 14-am/cw... från Norfolk Island... ZD9AL (med operator ZS5SG) kommer igång från ZD9 på SSB i slutet av mars och början av april... AC5PN Chawna är igång dagligen på 14060—080 mellan 13—15... ZD9AM QSL-ar via W2CTN hörs ofta på 14 mc CW och ZD9AN på 14 fone... St. André HKØCU planeras inom kort på 14 mc... UA2AO snart på SSB från Kaliningrad likaså...

DL4

Distriktsmöte kommer att avhållas söndagen den 14 maj i Grängesbergs vårdshus. Närmare detaljer i nästa QTC.

DL4/-KL

DL5

DL5/Landsorten håller distriktsmöte i Nyköping torsdagen den 11 maj (Kristi Himmelsfärdsdag). Vidare infos i QTC nummer 5.

DL5/L/-RC

LYSSNA PÅ

B U L L E N

varje söndag

MED SENASTE DX-NYTT

0900 på 80 ■ 1000 på 40

1961

Om intet oförutsett inträffar blir det läger vid Dala-Storsund den 2—9 juli. Minnesgoda läsare kommer säkert ihåg att Dala-Storsund ligger mitt emellan Falun och Borlänge vid sjön Runn. Anläggningen förfogar över ca 100 bäddar i stugor med 2- eller 4-bäddsrums. (I år finns det ett nytt hus med 22 bäddar). Priset för vuxna kommer att hålla sig till omkr. 10 kr pr dygn för helinackordering med tre mål mat. Dessutom kanske en krona pr dygn som lägeravgift.

Vi är intresserade av några villiga funktionärer, idéer till anordningar och arrangemang.

Då det är lugnande att på tidigt stadium av förberedelserna få en uppfattning om intresset för amatörläger, emotser vi preliminära anmälningar så snart som möjligt.

Lägerledningen

SM3WB och SM4GL

SM6

VÅRMÖTE

Med Halmstads Kortvägsamatörer som värdar den 26 febr., samlades över 60-talet amatörer på den förnämliga rest. Norre Kavaljeren i Halmstad. Det var vårmeeting inom 6:te. Att så många mött upp trots att mötesplatsen låg i »ena kanten av distriktet» visar det stora intresse som är till finnas inom distriktet. En icke oväsentlig orsak var att DL7/MG annonserat sin ankomst tillsammans med ett 20-tal 7:or. Och därtill att SM6APH lovat prata transistorer.

Det nära förestående årsmötet i SSA och andra föreningsangelägenheter upptog sin tid.

Tid fanns också anslaget för att medlemmar skulle få tillfälle bekanta sig och diskutera personliga amatörproblem. Sedan man åhört —APH:s intressanta föreläsning samlades 50-talet runt borden för bunkring och diskussion.

Man gynnades av vackert väder, vilket tillsammans med de närvarandes goda amatöranda och humör gav ett minnesrikt och gott utbyte. När dagens meeting upplöstes, kom tanken osökt in på »att det här var säkert inte sista gången vi träffades på »sammeeting».

DL6/SM6BLE

BOKSLUT ARBETSÅRET 1960

Vinst och Förlust Konto

An QTC konto	20.066:23
QSL konto	5.648:65
Löners konto	16.843:33
Pensions konto	1.698:01
Omkostnaders konto	3.430:85
Kansliets konto	5.146:75
Tävlingars konto	1.033:09
Distriktens konto	711:—
DL:s resekonto	1.756:60
Arvodens konto	1.700:—
Region I-byråns konto	1.977:05
Skatters konto	546:—
UKV-konto	1.082:25
U.B. konto: 1960 års vinst	3.783:25
Kronor: 65.423:06	
Per Medlemsavg., konto	55.070:—
Räntors konto	2.436:11
Försäljn.det. konto brutto vinst	7.196:32
Diplom konto	349:43
Koncentra konto:	
aktieutdeln.	371:20
Kronor: 65.423:06	

Utgående Balans Konto

An Kassa konto	5.105:11
Kontorsinv. konto	1:—
Bankers konto	23.531:40
Reskontrans konto:	
fordringar	1.355:15
Försäljn.det. konto, lager	4.753:50
Koncentra konto	19.918:75
Kronor 54.664:91	
Per Kapital konto	40.249:17
Medlemsavg. konto	
förskött	8.015:—
Reskontrans konto, skulder ..	2.617:49
V. och F. konto: 1960	
årsvinst	3.783:25
Kronor: 54.664:91	

Hans Eliassons Minnesfond

Ställning per 31/12 1960	2.138:62
--------------------------------	----------

Command sets.

BC 453 "Q 5-er", Mellanvåg samt 85 kc MF.
BC 454 Frekv.området 3—6 MC.
APN — 1 Tranceiver, 420—460 MC, kompl.
1625-rör (SSB-typ), 4 st. 15:—.
 3500 kc bandkristall, 10:— m. hållare.
 TU-enheter f. sändare 24:— Ant.instru-
 ment: 0.250, 0.5 och 1A 12:— p. st. Sil-
 drosslar 200 mA 8 H, 5:—. Störningsskydd
 9:—. Nättrafo: 2 ggr 340 V 150 mA + 6.3 V
 och 4 V, 15:—. 1 st. R1155 m. likr. 240:—.

REIS RADIO Polhemsplassen 2
 Göteborg
 SM6BWE, tel. 15 58 33 säkrast 16.00—17.30

I NÄSTA NUMMER

blir det mera ESB och alla våra nya C-amatö-
 rer får en beskrivning på en trevlig och lätt-
 byggd TX.

QTC — Tidningen Ni väntar på!

NYA BÖCKER

*Eksperimentierende Danske Radioama-
 törer: Vejen til sendetilladelsen. EDR
 1961, 162 sidor. Pris 14:50 D Kr.*

EDR har kommit ut med ännu en bok —
 Vejen til sendetilladelsen. I och för sig är den
 inte ny ty detta är en tredjeupplaga. Den för-
 sta kom ut redan 1951 och det är säkert många
 som redan haft glädjen stifta bekantskap med
 den här läroboken som hitintills gått ut i inte
 mindre än 10.000 exemplar.

Efter en inledning om amatörradio och hur
 man bär sig åt för att bli sändareamatör sätter
 man igång med Ohms lag och alla de olika
 elektriska storheterna och kommer så små-
 ningom in på elektronrör och likriktare.

Boken är trevligt disponerad och berättar
 det mesta utan att för den skull fördjupa sig
 allt för mycket i de problem som dyker upp.

Kapitlen om modulation och antenner är fyl-
 liga kanske, i någon mån, på bekostnad av
 mottagar- och sändaravsnitten. Principerna

för SSB hittar man också medan, helt natur-
 ligt, byggnadsbeskrivningar och kompletta
 schemor saknas.

På de sista sidorna finns praktiska vinkar
 om BCI, TVI, trafik och rapportgivning. Allra
 sist hittar man schemasymboler, en stor for-
 melsamling samt diverse färgkoder.

Omslaget är plastöverdragat och utformat
 av OZ6T. Med andra ord, en trevlig och nyt-
 tig bok som vi hoppas skall kunna ge många
 nya röster i etern.

CRD

Callbook för ryska stationer

De som intresserar sig för ryska prefix —
 och vem gör inte det när det dyker upp sig-
 naler som UO, UG, UD, UF, UH, UI, UJ, UM,
 UA9Ø och UPOL — har fått ett värdefullt
 hjälpmedel i en rysk CALL-BOOK som tryckts
 av Örnköldsviks Radioklubb.

Boken innehåller anropssignaler, namn,
 QTH, region/oblast (nummer på dito) samt
 zon-nummer på tusentalet intressanta ryska
 stationer.

Det är QTC:s SWL-redaktör SM3—3104
 som håller i trådarna (*Sven Elfving, Solgärds-
 gatan 15, Örnköldsvik*) och priset är 7:95.

CRD

Awards ★ SSA Diplombok

- ★ Tryckt i offsetförfarande.
- ★ Svensk text.
- ★ Regler för 100-talet olika diplom från alla sex kontinenterna.
- ★ Överskådligt uppställt.
- ★ Med kolumner för de nödvändiga kontak-
 terna.
- ★ 167 sidor i format A4.
- ★ Innehåller bl. a.:
 Hur man avfattar en diplomansökan.
 Hur diplomavgifter betalas.
 Hur man blir medlem i AHC, FOC,
 TOPS m. fl. klubbar. DXCC, BERTA,
 WAE, WAC, WAZ, WPX m. fl.
- ★ Utformad så att den kan utökas med reg-
 ler för nya diplom.
- ★ Årliga supplement planeras.
- ★ Omsorgsfullt disponerad för systematisk
 diplomjakt.
- ★ Lika värdefull för nybörjaren som för »old-
 timern».
- ★ Begränsad upplaga.
- ★ Beställ redan idag ditt exemplar.

OBS! Priset är endast Kr. 13:50 OBS!

Beställes genom

SSA FÖRSÄLJNINGSDETALJ

ENSKEDE 7

Postgirokonto 15 54 48

NYHETER!

M-500 »Superotor» vridmotor för riktantenner
 till TV och amatörsändare. Kontrollenhet i
 smakfullt utförande medföljer. Har tangent-
 manövrering och visarinstrument för angiv-
 ning av antennriktningen. För överföring mel-
 lan vridmotor och kontrollenhet används fyra
 ledare. Avsedd för 220 V växelström 235:—

ENGEL LÖDPISTOLER:

Modell 60 omkopplingsbar 220/110 V med 60
 W effekt. Har en glödlampa som dels visar
 att lödpistolen fungerar, dels lyser på lödstället 60:—

Modell 100. Liknande föregående, men för en-
 dast 210—225 V och med 100 W effekt 74:—

RF-BOOSTER:

DKC-RFB. Bredbands förstärkare för 1.5—
 30 Mc. 125—175 V anodspänning och 6 V glöd-
 spänning, som lämpligen kan tagas från mot-
 tagaren. Ökar mottagarens känslighet med 1—6
 S-enheter. Fabrikat: DOW—KEY, USA 82:—

TR-SWITCH:

DKC-TRM-1. Elektronisk antennomkopplare
 med standard UHF-kontakter. 6 V glödsp.,
 125—150 V anodsp. 1 kW, 1.5—30 Mc. Ut-
 vändig power-supply nödvändigt. (Lämpligen
 mottagaren) 95:—
DKC-TR-2A. Samma som ovan, men för 144—
 148 Mc. 95:—

Ny utökad upplaga av vår huvudkatalog SURPLUS och NYTT

utkommen! Innehåller massor av instrument, trafik-
 mottagare, sändare, radiokomponenter, rör m. m.
 Sändes mot 1:50 i frimärken.
 Tidigare kataloginnehavare erhåller gratis komplette-
 ringsblad (ca 20 sidor).

73 de

SM5ZK

Torkel Knutssonsgatan 29, Stockholm Sö,
 Tel. 43 86 84

BREV

FRÅN EN AV VÅRA

MOBATA VÄNNER

Det är alltid roligt när någon av våra /MM-amatörer hör av sig på banden eller i brev. Den här gången är det SM7BAU som ger några glimtar från fjärran länder, ombord på m/s Cayman.

Vi befinner oss nu i närheten av ön Puerto Rico och är på väg från Bremerhaven. Vädret i nordatlanten har varit ganska dåligt men dock skapligt med hänsyn till årstiden. Vi hade oturen att få julaften i Biscaya med tämligen grov sjö, varför juldagen, som hölls för befälet uppe i stora matsalen, blev något av en cirkus. Som tur var, var stolarna fastsatta med kedjor i durken, varför man bara behövde koncentrera sig på att gripa tag i lösa passerande föremål på den blöta bordsduken. Duken blöts för att det skall vara lättare att få tallrikarna att stanna kvar. Det hela avlöpte hyggligt och julaften avslutades med en stilla grogg uppe i röksalongen allt under det vilfåtljerna åkte kana fram och tillbaka. Normalt är de surrade

i sjögång, men det kunde de förstås inte vara nu, då vi skulle åka omkring i dem.

Redan nästa dag blev det lugnare och vi tog igen en del av julaftonsmiddagens komfort vid juldagsmiddagen.

Nu har vi kommit så långt ned att det har blivit varmt och skönt igen. Idag på middagen visar termometern 30 grader i skuggan. Som tur är, har vi luftkonditionering ombord, annars hade det varit svårt att få sova ordentligt.

Lyssnar regelbundet på alla amatörband mellan 40 och 10 meter, men det är sällan man hör någon svensk station måste jag säga. Har haft en hel del qso med SM på 7017 kHz under nedresan, men konditionerna har nog inte varit vidare bra för jag har haft svårt att läsa dem. Det beror inte på mottagaren, kan jag försäkra, utan på en hel del qrn och massor av qrm. Som man också hör hemma i »old Sweden», så brukar det ligga en hel del spanskalande telefonstationer på 7 MHz CW-delen, men de brukar inte vara speciellt besvärande hemma, då de brukar vara svaga. Här nere är det dock kolossalt besvärande med alla dessa stationer, då de är starka och dessutom i regel ostabila och inte sällan är de kraftigt övermodulerade. Om de åtminstone hade varit stabila så man hade kunnat undertrycka dem! Det är mycket vanligt i dessa trakter, Västindien och Sydamerika alltså, att det körs foni på 7 MHz. Det är sällan man hör en CW-station.

Det dominerande är annars Nordamerikanska kontinenten. Det är egendomligt hur ofta man får höra av W-stns att det är deras första »dx» på 7. Visserligen finns det ju massor av US-stns igång varje kväll på 7, men det hörs också varje kväll massor av dx från Afrika, Europa och Sydamerika. Har funderat flera gånger på om det kan vara möjligt, att man hör Europa bättre här nere ifrån än vad man hör dessa trakter hemifrån. Visserligen har jag inte lyssnat på andra mottagare än min gamla NC57 hemma och det kan ju vara det, som är förklaringen.

På 14 MHz foni är det mycket svårt att höra europeiska och andra dx-stns på grund av de fruktansvärda qrm som finns här från 100-tals spanskalande, övermodulerade stationer. På CW-delen är det förstås bättre.

21 MHz foni är mycket bättre, men här är det kolossalt mycket qrm från KN och WN-stns.

28 MHz är fortfarande mycket aktivt här nere, men det är sällan man hör några stationer från Europa. Det är huvudsakligen en och annan fransman och engelsman, som med svaga signaler kommer igenom.

Vi är på väg till Santa Marta i Colombia, där vi skall lasta bananer till Bremerhaven. Jag är varje kväll ett tag på 7 Mc, men tyvärr, som jag sagt tidigare, är tiderna olämpliga för er därhemma. I bästa fall kan jag vara gång så tidigt som midnatt snt. Det är klart att det blir tidigare när vi kommer längre österut.

NYA LOGGBÖCKER

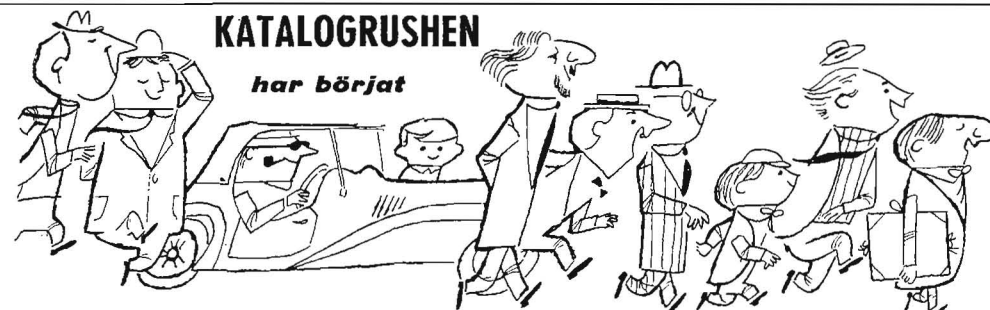
1961-års modell med spiralrygg.

Format A4 kostar 5:50

Format A5 kostar 4:—

Det lilla A5-formatet är synnerligen lämpligt för mobil- och portabelbruk.

Per-Olof, SM7BAU/MM

KATALOGRUSHEN

har börjat

ELFA-katalogen som samtidigt är en uppslagsbok för amatören med massor av tabeller och tekniska uppgifter.

KATALOGEN med rätt innehåll för amatörer och experimenterande tekniker.

ÖVER 8000 KOMPONENTER – ÖVER 8000 KOMPONENTER – ÖVER 8000 KOMPONENTER

Portabla bandspelare	Mikrofoner	Cannon och Mc Murdo	Rulag miniatyrackumulator
REVOX bandsp.	Stereohörlurar	kontakter	Transistorer LF, HF, UHF
Skivspelare	Automatsäkringar	Koaxialkontakter	Tunneldioder
Förstärkare	Reläer	Chassier i metall och bakelit	Mottagare — alla fabrikat
Hi-Fi-högtalare	Omkopplare	Spolstommar med plugg-insystem	VFO för 144 MHz
Thorens proff. skivsp.	Dekalkomanier för skolor och engelsk text	Metallfilmsmotstånd	
Buggar + vanliga sändarenycklar	Radioräknestickor		

Sändes mot 2:50 i frimärken el. 2:90 postförskott.

73 de

SM5AY SM5AKI SM5AOL
SM5MT SM5BDQ SM5CBI

ELFA Radio & Television AB

POSTGIRO 25 12 15
Holländarg. 9 A, STHLM 3. Box 3075 - Tel. 240 280

ROTTERANDE OMFORMARE

PS 225. Prim. 14 V/6,5 A. Sek. 375 V/0,15 A, med filter 35:—
PE 103 A. Prim. 6—12 V/21—11 A. Sek. 500 V/0,16 A, utan filter 35:—
ZA 25906. Prim. 11,5 V. Sek. 490 V/65 mA, utan filter 22:—

MODULATIONSTRAFO. Kapslad, oljeisolerad. För t. ex. 2 st. 813, tål minst 300 W LF. Sep. lindn. för PA:s skärmgaller. Oms. anodanod/PA 1,7:1. Frekv.omr. 300—3000 p/s 125:—
DRIVTRAFO. För t. ex. 2 st. 813 från 807 12:—

NÄTTRAFOS

Prim. 127-150-220-249 V. Sek. 270 V/55 mA, 6,3 V/2 A, f. halvvägslikr. 10:50
Prim. 127-150-220-240 V. Sek. 280 V/60 mA, 6,3 V/2 A, f. halvvägslikr. 11:50
SILDROSSEL, 200 ohm, 120 mA, 10 H. 14:50

UTGANGSTRAFO. 14400/4 ohm, 5 W 3:75/st. 7:—/2 st.
STAND-OFF ISOLATOR. H3jd 75 mm, keramisk 75/st. 4:—/10 st.

OLJEKOND. 4 µF/500 V, 1:90. 2 µF/750 V, 2:—
0,5 µF/3000 V, 2:75. 0,5 µF/4000 V 3:75,
0,2 µF/5000 V, 3:75.

KONDENSATORSATS, 100 st. högvärd. kond. av div. typer, 100 pF—0,25 µF, till en bräddel av värdet 8:—/sats, 15:—/2 sats

MOTSTANDSSATS, 25 st. högklassiga 5 % motst., 470 k—3,9 M. 3:50/sats, 5:—/2 sats

DIODER, 1N34, 1:25/st., 5:—/5 st. 1N35, (=2 matchade 1N34 i hållare) 3:—/st., 5:—/2 st.

RÖR: 6AL5, 6AT6, 6J6, 6H6, 6L19, 6SC7, 6SL7CT, EF22 2:75/st., 5:—/2 st.

HÖGTALARE, perm.dyn. 4 ohm. A) 18 cm, 5—7 W, 11:50/st., 21:—/2 st. B) 21 cm, 7—9 W, 13:50/st., 24:—/2 st.

LÖDTENN, multicore, hartsfylld 1:80/100 g.

SWETRONIC

Ordertelefon: Stäket (0758) 328 60
Box 204 Stockholm 1

HAM-annonser

Denna annonsspalst är öppen för radioamatörer, som i denna sin egenskap riktar sig till andra radioamatörer. Annonsspris 1 kr per grupp om 42 bokstäver, siffror eller tecken, dock lägst 3 kr. Inom SSA-medlemmar dubbel taxa. Text och likvid insändas var för sig till kansliet före den 5 i månaden före införandet. Annonssörens anropssignal skall utsättas i annonsen. Enbart postbox godtas således ej som adress. För kommersiell annons gäller QTC ordinarie annonspriser (se omslagets andra sida). I tveksamma fall förbehåller sig red. rätt att avgöra, om annons skall anses som kommersiell.

Köpes

• VFO, VF-1 i prima skick önskas köpa. Svar med prisuppgift till SM7AVB, Bertil Johansson, Krika 1, Klippan. Tfn 0435 190 91.

• VHF-mottagare 30-150 Mc; cw FM, AM, köpes. Svar med datauppgifter och pris till SM7EM, Eric Pehrsson, Klockaregatan 17, Nybro.

• Trafikmottagare, R1155 eller lik. SM6-3164, Ö. Magnusson, Vilske-Kleva.

• 2-metersconverter + en x-tal-Mike köpes. SM6CLU, Lennart Lönnqvist, Östanvindsgatan 7 A, Göteborg H.

Säljes

• P.g.a. studier säljes Rx SX-99, 2 år gammal, nytrimmad. Hi-Fi i mkt bra skick: Mullard 510, 10 w, kompl. 250; Högtalare Sinus B-81, 15 w, 240; SM5BHK, R Hagdahl, Sköntorgsv. 87, Johanneshov. Tfn efter kl. 18 010/81 29 92.

• 20-tal begagnade Callböcker 57-60 slumpas samt Philips Tuner A5X83 A med LV, MV, UK samt 2 KV-band på anbud lägst 175; SM3-3104, S. Jönving, Solgårdsg. 15, Örnsköldsvik.

• TRAFIKMOTTAGARE 18 rör (se beskrivning i Radio och Television nr 1, 2, 3 och 5.59). Frekvensområde: 0,52-31 Mps i 6 band. Känslighet: Sättre än 1 µV vid 20 dB signal/brusförhållande. Enastående lin bandspridning, hela 3,6-meters skallängd per band. Endast 1 st mottagare kvar i lager. 6 månaders garanti lämnas. Pris komplett med 8" högtalare kronor 1.250; SM5-1702, M. Lundqvist, Frödingsvägen 13, Ing. 2, Södertälje 1. Tfn 365 38. Riktnr. 0755.

• TV-DX-antenn Winegard super ceptor i två plan 10 elem. i varje med 12 met. rostbehandlad mast + staglinor och övr. material. Lämplig för ombyggn. Till 2 m har kostat omkr. 900; säljes för end. 300; RX R208 för 14-21-28 Mc klar för inkoppl. på nätet. Säljes för 150; SM4CFL, Jonny Ohlsson, Storgat. 32, Forshaga. Tfn 054/708 04 efter kl. 17 samt tfn 054/70600 hela dagen.

• S-38A. 100; SM6-3164, Östen Magnusson, Vilske-Kleva.

• DX-40 i prima skick för endast 475; SM7AAQ, Y Karlsson, Pl. 816, Borgholm.

• CO-PA, 40-80 m, 5-25 W, kompl. med 4 st x-tals o. nyckel lämpl. för C-amatör 95; Ny x-tal 8041, 15; Ett antal LS 50 m. håll. SM6BER, Box 736, Dals-Långed.

• BC-348-Q för 450; samt ett antal Command-sets, TX 3-4 Mc och RX (BC-454) 3-6 Mc. Som nya och idealiska som mobilrig för endast 55; SM4AK, Bengt Grafström, Östra Vintergatan 88, Örebro.

• BC-348-Q med conv. RF 24 säljes billigt. SM5AIO, Ernfrid Aspelln, Safflegatan 9, Farsta. Tel. 619 94 09 49 efter kl. 17.00.

CQ SSB Contest 1961

Klockan 1600, en lördagseftermiddag, small startskottet för CQ SSB contest 1961. Konditionerna var på både gott och ont vid starten. Naturligtvis var så gott som alla deltagare på 14 Mc bandet vid starten och det var fullt med QRM. Hela Europa gick in med toppstyrkor och att centrerade man sig på att köra alla ryssar som var igång. få fram några DX i detta QRM var svårt, därför kon-Framemot 17-tiden tog sig W6YMD och VK6VK igenom QRM:en. Nu hade även 21 Mc kommit igång, och EA4EQ körde W/Ks på löpande band. 10 meter var dött här i SM men G3FPQ körde över hundra W/K stationer under 2 timmar på detta band!

Klockan blev 1730 och europeerna försvann allteftersom och vi fick fina long-skip. Strax efter 1800 hördes bara DX på banden. ZS3XH, ZS6AHW, CT2AH, VK3AHO, ZS1JA, ZS7P, ZS6UR, 5N2PJB, FA8AN (nytt rart land på SSB!), EP2AG (Buck i Iran!) och S3E var bland de få som hade 59 signaler här. När klockan blev 2000 tog konditionerna nästan helt slut och bland de som då hördes på 14 Mc var W7YGN och VE7ZM (mycket stark!). De flesta flyttade över till 3,8 Mc på 80 meter. Knappast någon station körde på 7 Mc under hela testen, och de fuffiga 20 kc mellan 3780-3800 blev proppfulla med starka européer. Några DX kom igenom, bl. a. 4X4DK, ZC4AK, LX1DE, I1KDB. Klockan 2300 uppenbarade sig WIHKK, W1BU och W1FOS på 3805A kc med 56 signaler men försvann vid midnatt. 14 Mc fortfarande mycket dåligt, bara enstaka W/K kom svagt igenom. OY7ML, SP5PO var bästa bytena efter midnatt på 80 SSB.

Vid 04-tiden på söndagsmorgonen fortfarande full trafik på 3,8. EASBA Kanarieöarna och W1FRR var bland de första DX:en på morognsidan. Vid 05-tiden var ZC4AK, 4X4DK hela 59 oc hkontaktade massor av W/K-stationer. Sedan blev det fart på 14 Mc igen och de flesta flyttade dit efter att förgäves ha sökt något matnyttigt på 80. UA9KOG, UA9CM, MP4BBW, UB5KAB var starkast här. På 14 UA3FE/Ø 59 en överraskning. Mot 08-tiden kom WSONV/KL7 fint in, och det verkade som om det skulle bli fina konditioner. ZL2GX, Jock, 59 en stund senare, 5A3TX, KA2JL, PY2QT, KR6IZ hördes med fina signaler så det tycktes som bandet var helt öppet. På 21 Mc hitades endast VQ4RF, UB5KAB och UB5FJ. Vid 10-11-tiden »undrade» VK3AHO in med 59+, KG6AAV 58 VR3L och mellan 11-15 på dagen mycket fina skip till Pacific! Massor av ZL/VK brakade in, VK3AEE 59, ZL3BG 58, VK4DD, 9N1CJ, VK5AB 59+, VK3SX 59, VK3WL 58, ZL3AL, ZL1BY, ZL3DX, ZL1ACI alla 58. Tyvärr uteblev W6-W7 på eftermiddagen. En sådan test-haj som 4X4DK fick endast 2 W/K QSOs under hela testen! Klockan 2200 på söndagskvällen avslutades det hela.

Här noterades inte mindre än 32 olika zoner på SSB under testen och närmare 100 olika länder. 192 olika stationer loggades på 3,8 Mc SSB. Helhetsintrycket av denna sorts contest tycks ha varit gott bland amatörerna och det kommer säkert att anordnas flera inom en inte alltför avlägsen framtid.

SM3-3104 vid RX-en

• NATIONAL HRO-7 (efterkrigsmodell, delvis med min.-rör) i bordsrack o. med xtal-kalibr. Returrätt om ej till belåtenhet. Anbud. SM2BH, K-Y Åkerström. Gamnelängsfortet, Boden.

• TX Geloso VFO+1625 = 50/75 w. Inkopplad för 80, 40, 20 mb. Pi-filter. Fullt körklar med samt. likr. Allt i snygg, ljusblått lackerad bordsrack. Vid snabb kontant affär endast 500; T.s. p.g.a. studier. SM2CXM, L-E Berglund, Storg. 74, Skellefteå.

CONTENTS OF QTC 4

- Invitation to the Official European Fox-Hunt Championship in Stockholm. August 4th — 2 meter and August 5th — 80 meter.
- More about Amateurradiopublicity — and how to do it. Part two. (SM51Q).
- This SSB-generator is the first article of three by SM5CDJ.
- TVI — What we can do in the TV-reciver (SM5BNJ).
- Grind your crystals. How you can make it without trouble and also tips about the frequencycontrol after the grinding. (SM5CXF).
- Review of new books.

EN NYHET

hos FÖRSÄLJNINGSDETALJEN

är QTC-nålen. 4:—.

EN ANNONS I QTC

lönar sig alltid!

Skicka in manuskriptet senast den 5 i månaden före införandet!

DEN AVEN I SVERIGE SA POPULARA

VEJEN

TIL SENDETILLADELSEN

har nu kommit ut i sin tredje omarbetade upplaga. Boken är lika lämplig vid självstudium, som den är ägnad till läroverk vid kurser och liknande. Med denna tredje upplaga är boken tryckt i 10.000 exemplar och har därmed översatt sitt värde som läro- och upplysningsbok i radioamatör. Boken är på 162 sidor och har omkring 300 illustrationer, diagram och tabeller. Priset är 14:50 DKr inkl. porto, som kan sättas in på EDR:s postgiro 221 16.

Eksp experimenterende Danske Radioamatører

Postbox 79 København K

SURPLUS MATERIAL

RF-Instrument Weston 0-1,5 A	12:—	Drosslar 10 H 125 chm, kapslade	12:—
Instrument Weston 0-5 mA	12:—	Kondensator 8 MFD 750 volt, olja	4:25
Instrument Weston 0-100 mA	12:—		
Instrument LME 0-100 mA	9:—		
Instrument Weston 0-200 mA	12:—		

RÖRHÄLLARE:

7-poliga miniatyr med halv skärm	0:75
Oktalhällare	0:50
Rörhällare för 829, 832, QQE 06/40 i statit	4:25
Hällare för katodstrålerör E4504-B-16	2:25

KATODSTRÅLERÖR 3"

LB 1	10:—
LB 7/15	10:—
3 BP 1	18:—

KATODSTRÅLERÖR 5"

LB 13/40	10:—
----------------	------

KATODSTRÅLERÖR 7"

E 4504-B-16	35:—
Germaniumdioder	1:—
Handmikrotelefon med tangent	8:50
Strupmikrofon, dubbel, ny	2:50
Hörtelefon med bygel och pannband, 2x2000 ohm, nya	11:—

SURPLUSSATS

innehållande bl. a. antennavstämningssenheter, spänningsregulator, glimttestapparat, 5 st rör, strupmikrofon m. m. endast 12:50

RÖRUTFÖRSÄLJNING:

1H6, TE30 samt V1507	1:—/st
1C5, 1F5, 1R4, 12SC7, 12SG7, 12SJ7, 9004, AZ12, CC2, CV100, DF22, DF25, EL3, EL5, KK2, KL4, LG1, LG71, LV1, RE074, RE084 samt SMK1	2:—/st
1A3, 1A5, 1P5, 1V2, 6A7, 6AC7, 6AG7, 6AK5, 6E5, 6J6, 6SC7, 6SJ7, 6SL7, 12A6, 12BE6, 28D7, 37, 50L6, 78, 956, 24A	3:—/st
2C40, 446A samt 809	11:—/st
3B24, 4J52, 813 samt 2K25	25:—/st

DELTRON

Valhallavägen 67 - Stockholm Ö

Telefon 34 57 05 - Postgiro 60 12 42